

**Извештај о ревизији правилности пословања
Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд
у делу који се односи на јавне набавке у периоду
од 1. јануара до 31. децембра 2023. године**

**Број: 400-146/2024-05/18
Београд, 20. децембар 2024. године**

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Извор насловне слике: <https://poportal.rs/>

Зашто смо спровели ову ревизију?

Тема за ревизију правилности пословања одређена је на основу резултата до сада спроведених ревизија корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање у којима су утврђени одређени недостаци и неправилности у вези са интерном регулативом, планирањем, спровођењем и праћењем извршења уговора додељених у поступцима јавних набавки.

Циљ ове ревизије је да се изврши оцена примене прописа и интерних аката из области јавних набавки и давање препорука за унапређење пословања у овој области.

Шта смо препоручили?

За уређење области која је била предмет ревизије дата је препорука која је усмерена на предузимање мера и активности тако да се у поступку јавне набавке одређују критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта сразмерно предмету јавне набавке.

У поступку ревизије предузете су мере и активности, тако да изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, садрже заводни број и датум потписивања.

Резиме

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Београд (у даљем тексту: Фонд ПИО)

Донео је интерни акт којим је ближе уређен поступак јавне набавке који садржи све прописане елементе и објављен је на интернет страници Фонда.

Поступак годишњег планирања јавних набавки за 2023. годину је спровео у складу са Законом о јавним набавкама.

У једном поступку јавне набавке, захтевао је виши ниво стручног капацитета.

Извршио је расходе за узорковане набавке добара, услуга и радова у 2023. години, у уговореним износима.

У прописаном року објавио је податке на Порталу јавних набавки о вредности и врсти за спроведене јавне набавке у 2023. години.

САДРЖАЈ:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	5
1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА.....	5
1.1 Интерни акт којим је ближе уређен поступак јавне набавке садржи све прописане елементе и објављен је на интернет страници Фонда ПИО.....	5
1.2 Поступак годишњег планирања јавних набавки је спроведен у складу са Законом о јавним набавкама.....	6
1.3 Фонд ПИО није у потпуности спроводио поступке јавних набавки на прописани начин.....	7
1.4 Фонд ПИО је преузео обавезе и извршио расходе за набавку добара, услуга и радова у 2023. години, у уговореним износима.....	11
1.5 Фонд ПИО је у прописаном року објавио податке на Порталу јавних набавки о вредности и врсти за спроведене јавне набавке у 2023. години.....	12
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ, ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....	13
Захтев за достављање одазивног извештаја.....	14
III КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	16
1. Предмет ревизије.....	16
2. Ревидирани период пословања.....	16
3. Информације о субјекту ревизије.....	16
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима.....	21
5. Критеријуми.....	21
6. Методологија рада.....	22
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији.....	22
IV Прилози.....	23
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија.....	24
1.1. Финансијско управљање и контрола.....	24
1.2. Интерна ревизија.....	32
Прилог 2 – Јавне набавке.....	33
2.1. Доношење и примена интерног акта о ближем уређивању поступка јавне набавке.....	33
2.2. Планирање јавних набавки.....	34
2.3. Спровођење поступака јавних набавки.....	37
2.4. Извршење уговора о јавним набавкама.....	47
2.5. Извештавање о јавним набавкама.....	50

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА

1.1 Интерни акт којим је ближе уређен поступак јавне набавке садржи све прописане елементе и објављен је на интернет страници Фонда ПИО.

1.1.1. Правилник о набавкама садржи све прописане елементе.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује и набавки друштвених и других посебних услуга (члан 49 став 2).

Директор Фонда ПИО је 2021. године, донео Правилник о набавкама са циљем утврђивања начина комуникације у поступку набавке и у вези са обављањем послова набавки; евидентирањем свих радњи и аката током планирања, спровођења поступка, закључења и праћења извршења уговора о набавкама; спречавање корупције и сукоба интереса у вези са пословима јавних набавки; јасно и пецизно уређивање и усклађивање обављања свих послова набавки, планирање, спровођење поступка набавки и праћење извршења уговора о набавкама; уређивање овлашћења и одговорности у свим фазама набавки; дефинисање услова и начина професионалног усавршавања запослених који обављају послове набавки и послове праћења извршења набавки, са циљем правилног, ефикасног и економичног обављања послова из области набавки.

У поступку ревизије је утврђено да је Фонд ПИО донео Правилник о набавкама у складу са одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.1. Доношење и примена интерног акта о ближе уређивању поступка јавне набавке.

1.1.2. Фонд ПИО је објавио Правилник о набавкама на својој интернет страници.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да акт којим је ближе уредио поступак јавне набавке објави на својој интернет страници (члан 49 став 3).

У поступку ревизије је утврђено да је Фонд ПИО на својој интернет страници, објавио Правилник о набавкама, у складу са одредбом члана 49 став 3 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.1. Доношење и примена интерних аката.

1.2 Поступак годишњег планирања јавних набавки је спроведен у складу са Законом о јавним набавкама.

1.2.1. План јавних набавки за 2023. годину садржи све прописане елементе за све планиране јавне набавке.

Одредбама члана 88 став 1 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да донесе годишњи план јавних набавки који садржи следеће податке: 1) предмет јавне набавке и ЦПВ ознаку, 2) процењену вредност јавне набавке, 3) врсту поступка јавне набавке, 4) оквирно време покретања поступка.

Увидом у План јавних набавки за 2023. годину утврђено је да исти садржи све прописане елементе, за све планиране јавне набавке, у складу са одредбама члана 88 став 1 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.2. Планирање јавних набавки.

1.2.2. План јавних набавки за 2023. годину, као и све његове измене и допуне објављене су на интернет страници Фонда ПИО и на Порталу јавних набавки.

Одредбама члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама прописана је обавеза наручиоца да план јавних набавки и све његове измене или допуне, објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења.

У поступку ревизије утврђено је да је План јавних набавки за 2023. годину, као и све његове измене и допуне објављени у прописаном року на Порталу јавних набавки и на интернет страници Фонда ПИО, у складу са одредбама члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.2. Планирање јавних набавки.

1.2.3. Фонд ПИО је у писаној форми евидентирао и документовао поступак спроведеног испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке и обезбедио да процењена вредност буде валидна у време покретања поступка.

Одредбама члана 29 Закона о јавним набавкама прописано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора бити објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и мора бити валидна у време покретања поступка

Одредбама члана 41 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Правилником о набавкама одредбама члана 14 уређено је да су покретачи набавки дужни да испитају и истраже тржиште за сваки појединачни предмет набавке на начине утврђене Правилником

(примарни сакупљање података, истраживање путем интернета, ценовници понуђача и сл.).

У поступку ревизије је утврђено да је Фонд ПИО обезбедио писане доказе о предузетим радњама, односно спроводио је све активности које су неопходне да би процењена вредност била утврђена.

Фонд ПИО је документовао да је процењена вредност узоркованих јавних набавки заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и која је валидна у време покретања поступка, у складу са одредбама чл. 29 и 41 Закона о јавним набавкама и члана 14 Правилника о набавкама Фонда ПИО.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.2. Планирање јавних набавки, Процењена вредност јавних набавки.

1.3 Фонд ПИО није у потпуности спроводио поступке јавних набавки на прописани начин.

1.3.1. Фонд ПИО је у 2023. години покретао поступке јавних набавки које су претходно биле предвиђене у годишњем плану јавних набавки за 2023. годину.

Законом о јавним набавкама је прописано да наручилац може да покрене поступак јавне набавке, ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки (члан 88).

Увидом у План јавних набавки за 2023. годину, као и у евиденцију о спроведеним поступцима јавних набавки, утврђено је да су узорковане јавне набавке, за које је Фонд ПИО покренуо поступак претходно биле предвиђене у годишњем плану јавних набавки.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Услови за покретање поступка.

1.3.2. Фонд ПИО је током 2023. године, за узорковане поступке јавних набавки, доносио одлуке о спровођењу поступака јавних набавки прописане садржине.

Наручилац доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке која нарочито садржи податке о предмету јавне набавке, врсти поступка и процењеној вредности јавне набавке укупно и за сваку партију посебно, као и податке о саставу комисије за јавну набавку, односно лицу које спроводи поступак јавне набавке (члан 91 став 1).

У поступку ревизије утврђено је да је Фонд ПИО доносио одлуке о спровођењу поступака јавне набавке прописане садржине, у складу са одредбама члана 91 став 1 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Одлука о спровођењу поступка.

1.3.3. Фонд ПИО је у узоркованим поступцима јавних набавки из 2023. године, именовано комисију за јавну набавку у складу са Законом о јавним набавкама, а чланови комисија су потписали изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку коју именује наручилац и која мора да има непаран број чланова, а најмање три члана (члан 92 Закона о јавним набавкама).

Комисија за јавне набавке именована је и наведена у одлукама о спровођењу поступака у прописаном броју чланова, у складу са одредбама члана 92 Закона о јавним набавкама.

Законом о јавним набавкама предвиђено је да након отварања понуда или пријава, представник наручиоца, члан комисије за јавну набавку потписује изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса (члан 50).

У поступку ревизије је утврђено да су чланови комисија су потписали изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, комисија за јавне набавке.

1.3.4. Фонд ПИО је за узорковане поступке јавних набавки из 2023. године, објављивао јавне позиве на Порталу јавних набавки и исти су садржали све прописане елементе.

Садржина огласа о јавној набавци утврђена је у Прилогу 4 Закона о јавним набавкама. Огласи се објављују преко Портала јавних набавки на стандардним обрасцима чију садржину утврђује Канцеларија за јавне набавке. Јавни позив, претходно информативно обавештење, периодично индикативно обавештење и обавештење о успостављању система квалификације у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у форми за објављивање која је доступна на Порталу јавних набавки (члан 105 Закона о јавним набавкама).

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки утврђено је да су јавни позиви садржали све прописане елементе и објављивани су на Порталу јавних набавки а у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа.

Фонд ПИО је за узорковане поступке јавних набавки из 2023. године, објављивао јавне позиве на Порталу јавних набавки, а у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа и исти су садржали све прописане елементе.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Јавни позив.

1.3.5. Фонд ПИО је у једном ревидираном поступку јавне набавке, захтевао виши ниво стручног капацитета који није сразмеран поступку јавне набавке.

Одредбама члана 10 Закона о јавним набавкама, наручилац је дужан да јавну набавку спроведе на начин који је сразмеран предмету јавне набавке и циљевима које треба да постигне.

Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта у поступку јавне набавке, техничке спецификације, критеријуми за доделу уговора и рокови, као и докази морају да буду сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произлази из те набавке.

У једном поступку јавне набавке субјект ревизије је захтевао ниво стручног капацитета који није сразмеран предмету јавне набавке, што није у складу са одредбама члана 10 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 1).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Конкурсна документација.

1.3.6. Комисије за јавне набавке су, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2023. године, отварале понуде истог дана по истеку рока за њихово подношење и водиле записнике који садрже све прописане податке.

Одредбама члана 140 Закона о јавним набавкама, уређено је да се понуде отварају одмах након истека рока за подношење понуда, односно истог дана.

Отварање понуда је јавно.

Наручилац ће искључити јавност у поступку отварања понуда ако је то потребно ради заштите података који представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података. Наручилац доноси одлуку којом одређује разлоге за искључење јавности и да ли се искључење јавности односи и на представнике понуђача.

О поступку отварања понуда води се посебан записник.

Начин отварања понуда, садржину записника о отварању понуда и друга питања од значаја за поступак отварања понуда прописује Канцеларија за јавне набавке.

У поступку ревизије је утврђено да су поступци отварања понуда започети истог дана по истеку рока за подношење понуда и да су о истим вођени записници који су садржали све прописане

податке, у складу са одредбама члана 140 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Отварање понуда.

1.3.7. Комисије за јавне набавке су, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2023. године, сачињавале извештаје о поступцима јавних набавки који су садржали прописане податке.

Законом о јавним набавкама, одредбама члана 145 прописана је обавеза комисије за јавну набавку да, након спроведене стручне оцене понуда, састави извештај о поступку јавне набавке, као и податке које исти мора да садржи.

У поступку ревизије је утврђено да су комисије за јавне набавке, за узорковане поступке јавних набавки из 2023. године, сачињавале извештаје о поступцима јавних набавки који су садржали прописане податке.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Извештај о поступку јавне набавке.

1.3.8. Фонд ПИО је одлуке о додели уговора доносио у прописаном року за доношење одлуке о додели уговора.

Одредбама члана 146 Закона о јавним набавкама уређено је да наручилац доноси одлуку о додели уговора ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора.

Наручилац може да додели уговор понуђачу чија понуда садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке.

Одлуку о додели уговора наручилац доноси у року од 30 дана од истека рока за подношење понуда, осим ако је наручилац у конкурсној документацији одредио дужи рок.

Одлука о додели уговора мора да буде образложена и да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке и упутство о правном средству.

Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења.

Ако би објављивање појединих података из одлуке о додели уговора било противно одредбама овог закона или на други начин било противно општем интересу, ако би нанело штету оправданим пословним интересима одређеног привредног субјеката или би могло да доведе до повреде конкуренције на тржишту, ти подаци из одлуке неће се објавити.

Одредбе овог члана сходно се примењују на доношење одлуке о закључењу оквирног споразума.

У поступку ревизије утврђено је да Фонд ПИО у узоркованим поступцима јавних набавки, одлуку о додели уговора донео у складу са одредбама члана 146 став 3 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Одлука о додели уговора.

1.3.9. Фонд ПИО је обавештења о додели уговора, објављивао на Порталу јавних набавки у року од 30 дана од дана закључења уговора.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да обавештење о додели уговора пошаље на објављивање у року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци или оквирног споразума (члан 109).

У поступку ревизије је утврђено да је Фонд ПИО објављивао обавештења о додели уговора у у прописаном року.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Обавештење о додели уговора.

1.4 Фонд ПИО је преузео обавезе и извршио расходе за набавку добара, услуга и радова у 2023. години, у уговореним износима.

1.4.1. Фонд ПИО је преузео обавезе и извршио расходе за набавку добара, услуга и радова у износима у складу са закљученим уговорима.

Законом о јавним набавкама прописано је да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, да је наручилац обавезан да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом (члан 154 ст. 1 и 2).

Одредбама члана 152 Закона о јавним набавкама прописано је да се уговор о јавној набавци, односно оквирни споразум закључује у писаној форми са понуђачем којем је уговор, односно оквирни споразум додељен, у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом, као и да обавезе које наручилац преузима уговором о јавној набавци морају да буду уговорене у складу са прописима којима се уређује буџетски систем.

Одредбама чл. 36 – 50 Правилника о набавкама прописан је начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

У поступку ревизије је утврђено да је Фонд ПИО преузео обавезе и извршио расходе за узорковане набавке, добара, услуга и радова у 2023. години у уговореним износима, у складу са одредбама члана 152 Закона о јавним набавкама и одредбама Правилника о набавкама Фонда ПИО.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.4. Извршење уговора о јавним набавкама.

1.5 Фонд ПИО је у прописаном року објавио податке на Порталу јавних набавки о вредности и врсти за спроведене јавне набавке у 2023. години.

1.5.1 Фонд ПИО је објавио на Порталу јавних набавки извештај о спроведеним набавкама у 2023. години у прописаном року.

Одредбама члана 181 Закона о јавним набавкама уређено је да Канцеларија за јавне набавке евидентира податке о поступцима јавних набавки и уговорима о јавним набавкама путем аутоматског прикупљања са Портала јавних набавки.

Канцеларија за јавне набавке може да затражи од наручиоца податке о сваком појединачном поступку јавне набавке или закљученом уговору, при чему је наручилац дужан да поступи по захтеву у најкраћем могућем року, а најкасније осам дана од пријема захтева.

Наручилац је дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из чл. 11-21. овог закона, и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27. став 1. овог закона.

Податке из става 3 овог члана наручиоци збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.

У поступку ревизије је утврђено да је 30. јануара 2024. године, Фонд ПИО објавио на Порталу јавних набавки Извештај о спроведеним набавкама у 2023. години.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова, 2.5. Извештавање о јавним набавкама.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ, ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1²

- 1) Фонд ПИО није ближе уредио поступање у вези завођења изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, тако да изјава у поступцима јавних набавки нема заводни број и датум потписивања истих (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.1. Финансијско управљање и контрола, Контролне активности, Откривена неправилност 1);

ПРИОРИТЕТ 2³

- 2) Фонд ПИО је у поступку јавне набавке број ЈН 106/2023 - Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности – међугенерациска сарадња кроз игру и рекреацију, захтевао ниво стручног капацитета који није сразмеран предмету јавне набавке у складу са одредбама члана 10 Закона о јавним набавкама (Прилог 2 – Набавка добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Откривена неправилност 2);

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 2

- 1) Препоручује се одговорним лицима Фонда ПИО да у поступцима јавних набавки одређују критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта тако да буду сразмерни предмету јавне набавке, у складу са одредбама Закона о јавним набавкама (Прилог 2 – Набавка добара, услуга и радова, 2.3. Спровођење поступака јавних набавки, Препорука број 1).

² ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана.

³ ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана.

Мере предузете у поступку ревизије

Одговорна лица Фонда ПИО, су у поступку ревизије предузела мере и активности и у 2024. години тако да изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, садрже заводни број и датум потписивања.

Достављена је Инструкција о нумерацији аката у поступку јавне набавке 09/1 бр:031-2480/24 од 28. новембра 2024. године насталих у поступцима јавних набавки, записнике о отварању понуда од 3.12.2024. године, као и заведене изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса за поступак јавне набавке 09/1 бр. 404.3-2130/24-3 од 3. децембра 2024. године и 09/1 бр.404.3-2143/24-3 од 6. децембра 2024 године.

Захтев за достављање одазивног извештаја

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Београд је на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији⁴, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Београд је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних које су отклоњене у току обављања ревизије и садржане у поглављу Мере предузете у поступку ревизије.

За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Београд обавезан је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању, као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 – др. закон.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја.

У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
20. децембар 2024. године

III КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу одредби Закона о Државној ревизорској институцији⁵, Програма ревизије за 2024. годину⁶ и Закључка о спровођењу ревизије правилности пословања Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд број: 400-146/2024-05/1 од 5. јануара 2024. године.

1. Предмет ревизије

Спроводи се ревизија правилности пословања која се односи на јавне набавке.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године за предмет ревизије који се односи на јавне набавке.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив субјекта ревизије: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Седиште и адреса: Београд, ул. др Александра Костића број 9

Матични број: 17715780

Порески идентификациони број: 105356542

Интернет страница: <https://www.pio.rs>

Историјат Фонда ПИО

Кнез сербски Милош Обреновић 1833. године потписао је решење првом српском пензионеру. Датум на решењу је 10. октобар 1833. године, на име Илија Марковић, износ пензије је 100 аустријских талира.

Године 1835. донето је прво решење о породичној пензији, а први корисник је Карађорђева удовица Јелена Ђ. Петровић, место боравка Крагујевац. Датум на решењу је 23. фебруар 1835. године, а износ пензије је 500 талира.

Михаило М. Обреновић 1841. године доноси Уредбу о пензијама чиновника. Још две уредбе о пензијама чиновника донете су 1861. и 1871. године.

У наредној табели дат је преглед усвојених прописа и догађаја који су утицали на формирање пензијског система Републике Србије, каквог га данас познајемо.

Табела број 1: Преглед усвојених прописа и догађаја који су утицали на формирање пензијског система

Година	Догађај
1	2
1847. година	Уредба о занатима
1850. година	Никола Дабар написао први Пензијски закон
1866. година	Рударски закон
1895. година	Правилник болесничког и потпорног фонда
1898. година	Први занатски добровољни фонд
1921. година	Уредба о осигурању радника за случај болести и несреће на послу
1922. година	Закон о осигурању радника (у коме се даље разрађују видови пензијско-инвалидске заштите осигураника и чланова њихових породица). Сврстан у најнапредније законе из ове области у Европи.
1937. година	Почела примена пензијске заштите по Закону о осигурању радника
1945. година	Закон о спровођењу социјалног осигурања на подручју ДФЈ

⁵ „Службени гласник РС” бр. бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018 - др. закон

⁶ Програм ревизије број: 06-1875/2023-02/1 од 20. децембра 2023. године.

Година <i>1</i>	Догађај <i>2</i>
1947. година	Закон о социјалном осигурању радника, намештеника и службеника (уведено државно социјално осигурање)
1950. година	Закон о социјалном осигурању радника и службеника и њихових породица
1952. година	Уредбом Владе ФНРЈ формиран су фондови државних чиновника, трговаца, рудара... Овом уредбом формиран је Републички завод за социјално осигурање.
1955. година	Уредбом о организовању Завода за социјално осигурање формиран су савезни, републички и средски заводи за социјално осигурање.
1955. година	Закон о социјалном осигурању радника и службеника и њихових породица
1957. година	Закон о пензијском осигурању
1958. година	Закон о инвалидском осигурању
1963. година	Формиран Комунални завод за социјално осигурање
1964. година	Основни закон о пензијском осигурању
1964. година	Основни закон о инвалидском осигурању
1965. година	Закон о инвалидском и пензијском осигурању самосталних занатлија и самосталних угоститеља
1968. година	Прво заседање Скупштине Републичке заједнице пензијског и инвалидског осигурања самосталних занатлија и угоститеља
1972. година	Закон о основним правима из пензијског и инвалидског осигурања
1972. година	Закон о пензијском и инвалидском осигурању
1977. година	Формиране републичке самоуправне интересне заједнице пензијског и инвалидског осигурања
1978. година	Добровољно осигурање пољопривредника
1982. година	Закон о основним правима из пензијског и инвалидског осигурања
1983. година	Закон о пензијском и инвалидском осигурању радника
1983. година	Обавезно осигурање удружених пољопривредника
1986. година	Обавезно пензијско и инвалидско осигурање пољопривредника
1992. година	Закон о пензијском и инвалидском осигурању
1993. година	Формиран републички фондови за пензијско и инвалидско осигурање запослених, самосталних делатности и пољопривредника
1996. година	Закон о основама пензијског и инвалидског осигурања
1996. година	Закон о пензијском и инвалидском осигурању
2003. година	Закон о пензијском и инвалидском осигурању Србије
2008. година	Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање (од 1. 1. 2008. функционише јединствени Фонд за пензијско и инвалидско осигурање који је објединио претходна три фонда - запослених, самосталних делатности и пољопривредника)

Од 1. јануара 2012. године Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање преузима послове остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања и послове исплате права од Фонда за социјално осигурање војних осигураника.

Делатност

Фонд ПИО осигурава на пензијско и инвалидско осигурање сва лица која су по закону обавезно осигурана и која су се укључила у ово осигурање; утврђује основице за плаћање доприноса у складу са законом; обезбеђује наменско и економично коришћење средстава, ствара резерве за осигурање и стара се о увећању средстава на економским основама; обезбеђује непосредно, ефикасно, рационално и законито остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и организује обављање послова за спровођење осигурања; врши контролу пријављивања на осигурање, као и контролу свих података од значаја за стицање, коришћење и престанак права; организује и спроводи пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом и обавља друге послове у складу са законом и Статутом Фонда.

Органи Фонда ПИО

Одредбама члана 154 Закона о пензијском и инвалидском осигурању и одредбом члана 13 Статута Фонда ПИО прописано је да су органи Фонда управни одбор и директор.

Управни одбор

Управни одбор Фонда има седам чланова, које именује и разрешава Влада Републике Србије и то:

- 1) четири члана на предлог министра надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања и министра надлежног за послове финансија;
- 2) једног члана из реда осигураника, на предлог репрезентативног синдиката основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад;
- 3) једног члана из реда послодаваца, на предлог репрезентативног удружења послодаваца основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад;
- 4) једног члана из реда корисника права, на предлог савеза пензионера основаног на нивоу Републике, које има највећи број чланова. Савез пензионера подноси доказ о броју регистрованих чланова министарству надлежном за послове пензијског и инвалидског осигурања, у складу са актом који доноси министар.

Управни одбор доноси статут и друге опште акте Фонда ПИО, доноси акт о организацији фонда, у складу са статутом Фонда, као и друге акте у складу са овим законом, утврђује основице за плаћање доприноса за поједине категорије осигураника, уз сагласност Владе Републике Србије, доноси финансијски план и завршни рачун Фонда, усваја извештај о раду и извештај о финансијском пословању, доноси средњорочне и годишње програме рада, одлучује о пословању Фонда, спроводи конкурс (оглас) о именовану директора Фонда, одлучује о другим питањима и обавља друге послове, у складу са законом и статутом Фонда.

Директор

Директора фонда, по спроведеном конкурсном именује управни одбор фонда, уз претходну сагласност Владе Републике Србије, на период од четири године, а директора покрајинског фонда именује управни одбор републичког фонда на предлог надлежног органа аутономне покрајине.

Директор фонда истовремено је и директор стручне службе фонда, а директор покрајинског фонда је истовремено директор стручне службе покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Директор покрајинског фонда учествује у раду управног одбора републичког фонда, без права одлучивања.

Директор покрајинског фонда именује директоре филијала републичког фонда које су образоване на територији аутономне покрајине.

Директор Фонда:

- 1) организује рад и пословање у фонду и одговара за законитост рада у фонду;
- 2) представља и заступа фонд;
- 3) извршава одлуке управног одбора фонда;
- 4) доноси акт о организацији и систематизацији запослених у фонду, уз сагласност управног одбора;
- 5) руководи радом запослених у фонду;
- 6) врши друге послове у складу са законом и статутом фонда.

Унутрашња организација Фонда ПИО

Правилником о организацији Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање уређују се називи, подручја и седишта организационих јединица Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, врсте унутрашњих јединица, услови за њихово образовање и руковођење организационим и унутрашњим јединицама.

Ради обезбеђивања законитог, ефикасног и рационалног остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања и обављања других послова спровођења пензијског и инвалидског осигурања, у Фонду ПИО су образоване следеће организационе јединице:

- 1) Дирекција Фонда са седиштем у Београду;
- 2) Покрајински фонд са седиштем у Новом Саду;
- 3) Служба Дирекције Фонда са седиштем у Приштини;
- 4) Филијала за град Београд;
- 5) филијале;
- 6) службе филијала и
- 7) испоставе.

За територију града Београда образује се Филијала за град Београд.

На територији Републике Србије образују се:

- 1) Филијала Бор, за територију општина Кладово, Мајданпек, Неготин и за град Бор, са седиштем у Бору;
- 2) Филијала Ваљево, за територију општина Уб, Лајковац, Мионица, Љиг, Осечина и за град Ваљево, са седиштем у Ваљеву;
- 3) Филијала Врање, за територију општина Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево и за град Врање, са седиштем у Врању;
- 4) Филијала Зајечар, за територију општина Бољевац, Књажевац, Сокобања и за град Зајечар, са седиштем у Зајечару;
- 5) Филијала Крагујевац, за територију општина Аранђеловац, Топола, Рача, Баточина, Кнић, Лапово и за град Крагујевац, са седиштем у Крагујевцу;
- 6) Филијала Краљево, за територију општина Врњачка Бања и Рашка и за град Краљево, са седиштем у Краљеву;
- 7) Филијала Нови Пазар, за територију општина Сјеница и Тутин и за град Нови Пазар, са седиштем у Новом Пазару;
- 8) Филијала Крушевац, за територију општина Варварин, Трстеник, Ћићевац, Александровац, Брус и за град Крушевац, са седиштем у Крушевцу;
- 9) Филијала Лесковац, за територију општина Бојник, Лебане, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава и за град Лесковац, са седиштем у Лесковцу;
- 10) Филијала Ниш, за територију општина Алексинац, Сврљиг, Мерошина, Дољевац, Гацин Хан, Ражањ и за град Ниш, са седиштем у Нишу;
- 11) Филијала Пирот, за територију општина Пирот, Бабушница, Бела Паланка и Димитровград, са седиштем у Пироту;
- 12) Филијала Пожаревац, за територију општина Велико Градиште, Голубац, Мало Црниће, Жабари, Петровац, Кучево, Жагубица и за град Пожаревац, са седиштем у Пожаревцу;
- 13) Филијала Прокупље, за територију општина Прокупље, Блаце, Куршумлија и Житорађа, са седиштем у Прокупљу;
- 14) Филијала Смедерево, за територију општина Смедеревска Паланка, Велика Плана и за град Смедерево, са седиштем у Смедереву;

- 15) Филијала Ужице, за територију општина Бајина Башта, Косјерић, Пожега, Чајетина, Ариље, Прибој, Нова Варош, Пријеполје и за град Ужице, са седиштем у Ужицу;
- 16) Филијала Чачак, за територију општина Горњи Милановац, Лучани, Ивањица и за град Чачак, са седиштем у Чачку;
- 17) Филијала Ћуприја, за територију општина Ћуприја, Параћин, Свилајнац, Деспотовац, Рековац и за град Јагодину, са седиштем у Ћуприји;
- 18) Филијала Шабац, за територију општина Богатић, Владимирци, Коцељева, Мали Зворник, Крупањ, Љубовија и за градове Лозницу и Шабац, са седиштем у Шапцу;
- 19) Филијала Приштина, за територију општина Косово Поље, Глоговац, Липљан, Подујево, Обилић, Ново Брдо и за град Приштину, са седиштем у Приштини;
- 20) Филијала Гњилане, за територију општина Косовска Каменица, Витина, Урошевац, Качаник, Штимље, Штрбац и Гњилане, са седиштем у Гњилану;
- 21) Филијала Призрен, за територију општина Призрен, Сува Река, Ораховац, Гора и Опоље, са седиштем у Призрену;
- 22) Филијала Пећ, за територију општина Пећ, Клина, Дечани, Ђаковица и Исток, са седиштем у Пећи;
- 23) Филијала Косовска Митровица, за територију општина Косовска Митровица, Зубин Поток, Лепосавић, Звечан, Србица и Вучитрн, са седиштем у Косовској Митровици;
- 24) Филијала Нови Сад, за територију општина Тител, Темерин, Жабал, Бачки Петровац, Беочин, Сремски Карловци и за град Нови Сад, са седиштем у Новом Саду;
- 25) Филијала Сремска Митровица, за територију општина Ириг, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Инђија, Шид и за град Сремску Митровицу, са седиштем у Сремској Митровици;
- 26) Филијала Зрењанин, за територију општина Нови Бечеј, Нова Црња, Житиште, Сечањ и за град Зрењанин, са седиштем у Зрењанину;
- 27) Филијала Врбас, за територију општина Врбас, Бечеј и Србобран, са седиштем у Врбасу;
- 28) Филијала Бачка Паланка, за територију општина Бачка Паланка и Бач, са седиштем у Бачкој Паланци;
- 29) Филијала Суботица, за територију општина Бачка Топола, Мали Иђош и за град Суботицу, са седиштем у Суботици;
- 30) Филијала Панчево, за територију општина Ковин, Алибунар, Ковачица, Опово и за град Панчево, са седиштем у Панчеву;
- 31) Филијала Вршац, за територију општина Вршац, Бела Црква и Пландиште, са седиштем у Вршцу;
- 32) Филијала Сомбор, за територију општина Апатин, Кула, Озаци и град Сомбор, са седиштем у Сомбору;
- 33) Филијала Сента, за територију општина Сента, Кањижа и Ада, са седиштем у Сенти и
- 34) Филијала Кикинда, за територију општина Кикинда, Чока и Нови Кнежевац, са седиштем у Кикинди.

Финансирање Фонда ПИО

Одредбама Закона о буџетском систему, Фонд је дефинисан као корисник средстава организација за обавезно социјално осигурање. Сагласно члану 3 став 1 истог закона, буџетски систем чине буџет Републике Србије, буџети локалне власти и финансијски

планови организација за обавезно социјално осигурање. Финансијски план Фонда се доноси уз сагласност Народне скупштине.

Приход и примања Фонда, сагласно члану 169 Закона о пензијском и инвалидском осигурању, чине средства:

- 1) доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање;
- 2) за пензијско и инвалидско осигурање које се у случајевима и под условима утврђеним законом обезбеђују у буџету;
- 3) од имовине којом располаже фонд;
- 4) од камата остварених пласманом сопствених прихода фонда, у складу са законом, пословном банкарству, на тржишту новца или куповином обвезница чији емитент је држава;
- 5) субвенција и донација;
- 6) остварена продајом друштвеног капитала, друштвених и јавних предузећа или њихових делова, у складу са законом;
- 7) дивиденде на акције по основу ранијих улагања средстава за пензијско и инвалидско осигурање, у складу са законом;
- 7а) буџета за обавезе Републике Србије утврђене законом;
- 8) из других извора.

Покрајински фонд, у складу са законом и статутом, има подрачун преко кога се врше уплате и исплате средстава републичког фонда на територији аутономне покрајине.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ИССАИ 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима, са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да бисмо добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са спровођењем јавних набавки у 2023. години у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу који се односи на јавне набавке.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

У ревизији правилности пословања Фонда ПИО извршена је процена усклађености предмета ревизије са следећим прописима који су идентификовани као извор критеријума:

- Закон о буџетском систему⁷;
- Закон о јавним набавкама⁸;

⁷ „Службени гласник РС”, бр. 73/10, 101/10, 101/11 ... 149/20, 118/21, 138/22 и 118/21 - др. Закон;

⁸ „Службени гласник РС”, број 91/19.

- подзаконски прописи који су донети у вези са спровођењем ових закона.

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа и општих аката који уређују: спровођење јавних набавки;
- анализу интерних аката Фонда ПИО којима је ближе уређено спровођење јавних набавки;
- испитивање активности и одлука Фонда ПИО у вези са спровођењем јавних набавки;
- интервјуисање одговорних лица Фонда ПИО.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Фонда ПИО како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора”, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања” и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања”.

IV Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава;
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава;
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију⁹.

1.1. Финансијско управљање и контрола

Обавеза успостављања финансијског управљања и контроле код корисника јавних средстава је прописана одредбама члана 81 Закона о буџетском систему.

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ближе је уређено да је финансијско управљање и контрола систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоца корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

Систем финансијског управљања и контроле обухвата пет међусобно повезаних елемената: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информације и комуникацију и праћење и процену система.

У поступку ревизије посебна пажња ревизора била је усмерена на сагледавање контролног окружења и контролних активности у вези са предметом и обимом ревизије на основу процењених ризика.

Контролно окружење

Контролно окружење одражава став и свест о интерној контроли у оквиру корисника јавних средстава. Контролно окружење обухвата следеће принципе¹⁰:

- 1) Посвећеност интегритету и етичким вредностима руководства и запослених;
- 2) Вршење надзора над развојем и учинком интерне контроле од стране управљачке структуре;
- 3) Успостављање структура и линија извештавања, као и система надлежности и одговорности у остваривању циљева од стране руководства;
- 4) Посвећеност привлачењу, развоју и задржавању стручних појединаца, у складу са циљевима корисника јавних средстава;
- 5) Одговорност запослених за реализацију својих задужења у погледу интерне контроле ради остваривања циљева корисника јавних средстава.

Органи управљања Фонда ПИО су у циљу успостављања контролног окружења донели велики број аката од којих издвајамо оне који су у вези са предметом ревизије, и то:

⁹ Члан 80 Закона о буџетском систему.

¹⁰ Члан 6 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 89/19).

- 1) Статут Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање¹¹;
- 2) Правилник о набавкама¹²;
- 3) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање¹³;
- 4) Правилник о рачуноводству Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање¹⁴
- 5) Правилник о организацији Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање¹⁵.

Одредбама члана 49 Закона о јавним набавкама прописано је да је Наручилац у обавези да предузме све потребне мере како не би дошло до корупције у планирању јавних набавки, у поступку јавне набавке или током извршења уговора о јавној набавци, како би се корупција правовремено открила, како би биле отклоњене или умањене штетне последице корупције и како би учесници у корупцији били кажњени, у складу са законом.

Наручилац је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

Фонд ПИО донео је Правилник о набавкама, ради остваривања општих циљева у набавкама, који су утврђени одредбама члана 3 наведеног Правилника и то:

- 1) утврђивање начина комуникације у поступку набавке и у вези са обављањем послова набавки;
- 2) евидентирање свих радњи и аката током планирања, спровођења поступка, закључења и праћења извршења уговора о набавкама;
- 3) спречавање корупције и сукоба интереса у вези са пословима јавних набавки;
- 4) јасно и пецизно уређивање и усклађивање обављања свих послова набавки, планирање, спровођење поступка набавки и праћења извршења уговора о набавкама;
- 5) уређивање овлашћења и одговорности у свим фазама набавки;
- 6) дефинисање услова и начина професионалног усавршавања запослених који обављају послове набавки и послове праћења извршења набавки, са циљем правилног, ефикасног и економичног обављања послова из области набавки.

Одредбама члана 160 Закона о пензијском и инвалидском осигурању уређене су надлежности Управног одбора: 1) доноси статут и друге опште акте фонда; 2) доноси акт о организацији фонда, у складу са статутом фонда, као и друге акте у складу са овим законом; 3) утврђује основице за плаћање доприноса за поједине категорије осигураника, уз сагласност Владе Републике Србије; 5) доноси финансијски план и завршни рачун фонда; 5а) усваја извештај о раду и извештај о финансијском пословању; 6) доноси средњорочне

¹¹ „Службени гласник РС“ број: 48/21.

¹² 01 број 022.4-2/6 од 31. августа 2021. године.

¹³ Број: 110.1-5350/21 од 30. јуна 2021. године ... Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање број: 110.1-9147/22 од 21. децембра 2022. године, број: 110.1-1319/23 од 2. марта 2023. године, број: 110.1-2048/23 од 31. марта 2023. године, број: 110.1-3135/23-1 од 25. маја 2023. године, 110.1-7721/23 од 31. октобра 2023. године; број: 110.1-8462/23 од 23. новембра 2023. године, Исправка Правилника о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање број: 110.1-8462/23-1 од 11. децембра 2023. године и Број: 110.1-8646/23-2 од 26. децембра 2023. године.

¹⁴ Број: 403.1-6590/12 од 26. октобра 2012. године.

¹⁵ „Службени гласник РС“ бр. 53/21, 59-21 – испр. и 96/23.

и годишње програме рада; 7) одлучује о пословању фонда; 8) спроводи конкурс (оглас) о именовану директора фонда; 9) одлучује о другим питањима и обавља друге послове, у складу са законом и статутом фонда.

Влада Републике Србије даје сагласност на статут фонда и годишњи програм рада фонда. Управни одбор подноси Влади извештај о раду и извештај о финансијском пословању Фонда за претходну годину најкасније месец дана од дана доношења одлуке о завршном рачуну.

Одредбама члана 15 Статута Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Управни одбор, ближе је уређено да поред послова утврђених Законом о пензијском и инвалидском осигурању, Управни одбор обавља и следеће послове: 1) обезбеђује наменско и економично коришћење средстава Фонда и стара се о увећању средстава на економским основама; 2) усваја извештај о пословању Фонда; 3) одлучује о оснивању другог правног лица; 4) доноси опште акте за спровођење система обавезног пензијског и инвалидског осигурања; 5) предлаже акт о утврђивању професионалних болести, телесних оштећења и послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем; 6) одлучује о поверавању управних, аналитичких, финансијских, административних, техничких и других послова другим организацијама, као и о обављању тих послова за друге организације; 7) доноси пословник о раду; 8) образује комисије и друга радна тела; 9) утврђује месечну накнаду члановима Управног одбора; 10) обавља и друге послове у складу са законом, овим статутом и другим општим актима Фонда.

Законом о пензијском и инвалидском осигурању, одредбама члана 167 уређено је да Директор фонда: 1) организује рад и пословање у фонду и одговара за законитост рада у фонду; 2) представља и заступа фонд; 3) извршава одлуке управног одбора фонда; 4) доноси акт о организацији и систематизацији запослених у фонду, уз сагласност управног одбора; 5) руководи радом запослених у фонду; 6) врши друге послове у складу са законом и статутом фонда. Директора фонда, по спроведеном конкурсном именује управни одбор фонда, уз претходну сагласност Владе Републике Србије, на период од четири године, а директора покрајинског фонда именује Управни одбор републичког фонда на предлог надлежног органа аутономне покрајине. Директор фонда истовремено је и директор стручне службе фонда, а директор покрајинског фонда је истовремено директор стручне службе покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбама члана 21 Статута Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање уређено је да Директор Фонда, поред послова утврђених законом, обавља следеће послове: 1) врши наредбодавне функције за извршење финансијског плана Фонда; 2) стара се о извршавању финансијског плана и плана јавних набавки; 3) пласира слободна средства Фонда у складу са законом, уз сагласност Управног одбора; 4) предлаже опште акте које доноси Управни одбор; 5) спроводи одлуке и друге опште акте које доноси Управни одбор; 6) доноси опште акте и упутства у складу са законом и овим статутом; 7) доноси решења о усклађивању вредности општег бода, о усклађивању пензија и новчаних накнада из пензијског и инвалидског осигурања, о утврђивању основица осигурања на које се обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање за лица укључена у обавезно осигурање, о обрачунском износу просечне годишње зараде и о висини накнаде погребних трошкова; 8) доноси решења којима се омогућава трајни и непрекидни приступ подацима Фонда; 9) координира рад Дирекције Фонда, Покрајинског фонда и Службе Дирекције Фонда; 10) одлучује о заснивању радног односа, као и о правима, обавезама и одговорности запослених у Фонду; 11) обезбеђује остваривање јавности рада Фонда; 12) учествује у раду Управног одбора, без права одлучивања; 13) обавља и друге послове у складу са законом, овим статутом и другим актима Фонда. Директор Фонда је директор стручне службе Фонда.

Правилник о набавкама који је био у примени у току 2023. године, донет је од стране Директора Фонда ПИО. У поступку ревизије утврђено је да није дата сагласност Управног одбора Фонда ПИО на наведени Правилник.

Управљање ризицима

Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу утицати на остварење циљева корисника јавних средстава, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени.

Управљање ризицима обухвата следеће принципе:

- 1) Корисник јавних средстава утврђује циљеве на начин који је довољно јасан да би се омогућила идентификација и процена ризика који се односе на те циљеве;
- 2) Анализу ризика у оквиру корисника јавних средстава као основ за одлучивање о начину управљања ризицима;
- 3) Процену ризика од могућности преваре;
- 4) Идентификовање и анализу промена у оквиру корисника јавних средстава које би могле значајније утицати на систем интерне контроле.

Одредбом члана 7 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору прописано је да руководилац корисника јавних средстава усваја стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени.

Фонд ПИО је усвојио Стратегију управљања ризицима 01 Бр. 031-1147/23 од 23. фебруара 2023. године, са сврхом да обезбеди остваривање стратешких циљева Фонда кроз управљање ризицима, као и стварање окружења које доприноси већем квалитету, ефикасности и бољим резултатима у свим активностима и на свим нивоима.

Контролне активности

Контролне активности обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успостављају се ради пружања разумног уверавања да су ризици који утичу на постизање циљева ограничени на прихватљив ниво.

Контролне активности обухватају следеће принципе:

- 1) Одабир и развој контролних активности за свођење ризика на прихватљив ниво;
- 2) Одабир и развој општих контролних активности информационих технологија у пословним информационим системима да би се подстакло остваривање циљева;
- 3) Спровођење контролних активности кроз политике у којима су дефинисана очекивања, као и кроз процедуре у којима се те политике реализују.

Контролне активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализиране и ажуриране најмање једном годишње.

Контролне активности у области одређивања предмета јавне набавке и додељивања ЦПВ ознаке из речника јавних набавки

Одредбама члана 2 Закона о јавним набавкама уређени су појмови и значење израза који се наводе у Закону. У ставу 1 тачка 23) истог члана наводи се да је општи речник набавке (Common Procurement Vocabulary - CPV) јединствени систем класификације

предмета јавне набавке који се примењује у поступку јавне набавке којим се истовремено обезбеђује усклађеност са другим постојећим класификацијама.

Законом о јавним набавкама, одредбама члана 88 став 1 ближе је уређено да је Наручилац дужан да донесе годишњи план јавних набавки који садржи следеће податке: 1) предмет јавне набавке и ЦПВ ознаку; 2) процењену вредност јавне набавке; 3) врсту поступка јавне набавке; 4) оквирно време покретања поступка.

Огласи о јавној набавци ближе су уређени одредбама члана 105 Закона о јавним набавкама. Ставом 4 и 5 истог члана уређено је да Општи речник набавке, у складу са одговарајућим речником у Европској унији - CPV (Common Procurement Vocabulary), утврђује Канцеларија за јавне набавке. Садржина огласа о јавној набавци наведена је у Прилогу 4. овог закона.

У прилогу 4 Закона о јавним набавкама у делу V Јавни позив одељак I. Јавни позив (јавни наручилац) између осталог наводи се да оглас о јавној набавци садржи:

- CPV ознаке када је предмет набавке подељен у партије, тај податак се наводи за сваку партију, као и
- опис набавке: природа и обим радова, природа и количина или вредност добара, природа и обим услуга. Када је предмет набавке подељен у партије, тај податак се наводи за сваку партију. По потреби, опис свих опција.

У поступку ревизије за узорковане јавне набавке извршили смо увид у документацију која се односи на јавне набавке добара, услуга и радова у 2023. години. На основу извршеног увида у документацију, утврдили смо да сам опис предмета јавне набавке и његова додељена ЦПВ ознака у појединим јавним набавкама нису у директној вези са предметом набавке.

У напред наведено уверили смо увидом у неколико примера, као што је јавна набавка број ЈН 124/2023 са предметом набавке: *Имплементација платформе за интеграцију разнородних извора података* са CPV ознаком – 48000000 Програмски пакети и информациони системи. Увидом у документацију за предметну јавну набавку закључили смо да је у питању набавка добра (софтвера) који ће интергисати податке од разнородних извора података, а не набавка услуге имплементације.

Осим напред наведене набавке извршили смо увид и у јавну набавку број ЈН 84/2023 са предметом набавке: *Стручна саветовања*, са додељеном CPV ознаком 55120000 – Хотелске услуге за састанке и конференције, CPV – 80500000 - услуге обуке и CPV – 60100000 – услуге друмског превоза. Даљим увидом у документацију утврдили смо да се предмет набавке стручно саветовање односи на услуге превоза и смештаја а да се услуге предавача обезбеђују у договору са наручиоцем. Уговор је закључен са туристичком агенцијом.

У Плану јавних набавки за 2023. годину, под редним бројем 62 планирана је јавна набавка процењене вредности 10.000.000,00 динара (без ПДВ-а) као отворени поступак *Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности*, која је реализована кроз два отворена поступка јавне набавке број ЈН 100/2023. и ЈН 106/2023.

Спроведена јавна набавка ЈН 100/2023 се односи на услуге хотелског смештаја, угоститељске услуге и услуге друмског превоза. Уговор је закључен са туристичком агенцијом, док се јавна набавка број ЈН 106/23 односи на услуге уређења површине на отвореном, пошумљавања, организовање турнира у мини шаху за најстарије и организовање спортских активности за основце.

У вези јавне набавке број ЈН 100/2023 са предметом набавке *Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности – комеморација у част српских*

ратника и јавне набавке број ЈН 106/2023 са предметом набавке *Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности – међугенерациска сарадња кроз игру и рекреацију*, додељена је СРV ознака – 73000000 – Услуге истраживања и развоја и пратеће саветодавне услуге, која не одговара предмету набавке.

У поступку ревизије за одређени број узоркованих јавних набавки утврђено је да назив предмета јавних набавки у Плану јавних набавки није у потпуности у складу са самом природом набавки и додељеном ЦПВ ознаком из општег речника јавних набавки.

Контролне активности у вези завођења изјава о постојању или непостојању сукоба интереса у спровођењу поступка јавне набавке

Одредбама члана 50 Закона о јавним набавкама, прописано је да је наручилац дужан да предузме све мере у циљу утврђивања, спречавања и отклањања сукоба интереса у вези са поступком јавне набавке, да би се избегло нарушавање начела обезбеђења конкуренције и једнакости привредних субјеката.

Сукоб интереса између наручиоца и привредног субјекта обухвата ситуације у којима представници наручиоца који су укључени у спровођење тог поступка или могу да утичу на исход тог поступка, имају директан или индиректан финансијски, економски или други приватни интерес, за који би се могло сматрати да доводи у питање њихову непристрасност и независност у том поступку.

Сукоб интереса у смислу става 2 овог члана нарочито укључује следеће случајеве:

- 1) ако представник наручиоца учествује у управљању привредног субјекта или
- 2) ако представник наручиоца има више од 1% удела, односно акција привредног субјекта.

Представником наручиоца у смислу става . овог члана нарочито се сматра:

- 1) руководилац наручиоца односно одговорно лице наручиоца, члан управног, извршног или надзорног одбора наручиоца;
- 2) члан комисије за јавну набавку, односно лице које спроводи поступак јавне набавке.

Привредним субјектом у смислу става 2 овог члана сматра се понуђач, члан групе понуђача и подизвођач. Одредбе става 2 и 3 овог члана примењују се и на повезана лица представника наручиоца из става 4 овог члана, и то лица која су у: крвном сродству у правој линији; побочном сродству закључно са трећим степеном сродства; тазбинском сродству закључно с другим степеном сродства; односу усвојитеља и усвојеника; браку, без обзира да ли је брак престао или није; ванбрачној заједници; односу старатеља и штићеника.

Представник наручиоца из става 4 овог члана дужан је да се изузме из поступка јавне набавке уколико у било којој фази тог поступка дође до сазнања о постојању сукоба интереса.

Након отварања понуда или пријава, представник наручиоца из става 4 тачка 2) овог члана потписује изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Правилником о набавкама Фонда ПИО, одредбама члана 6 уређено је да се комуникација у вези са пословима набавки унутар Фонда, врши писаним или електронским путем на начин да омогући евидентирање свих извршених радњи.

Одредбом члана 7 уређено је да је Фонд дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о набавци.

Одредбама члана 8 и 9 Правилника о набавкама ближе су уређене мере за спречавање корупције и сукоба интереса, као и пријављивање корупције и других нерегуларности. Сва лица која учествују у поступку набавке у обавези су да предузимају мере за спречавање корупције и сукоба интереса у поступку набавки које су утврђене Законом о јавним набавкама и Правилником о набавкама. Свако лице које учествује у поступку јавне набавке дужно је да се изузме из поступка уколико у било којој фази тог поступка дође до сазнања о постојању сукоба интереса. Након отварања понуда, у поступку јавне набавке, чланови комисије за јавну набавку потписују изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Лице запослено на пословима набавки или било које друго лице ангажовано у Фонду, као и свако друго заинтересовано лице које има податке о постојању корупције, у набавкама у Фонду има обавезу да пријави случај корупције за који је сазнало Канцеларији за јавне набавке, Агенцији за борбу против корупције и надлежном тужилаштву. Подаци о постојању корупције и других нерегуларности у набавкама достављају се и лицу овлашћеном за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем. Приликом пријављивања постојања корупције и других нерегуларности, лица из става 1 овог члана достављају и доказе, уколико исте поседују. Забрањена је злоупотреба пријављивања у виду достављања информација за које се зна или се морало знати да нису истините.

Одредбама члана 27 став 3 Закона о јавним набавкама, уређено је да након отварања понуда, чланови комисије потписују изјаву којом потврђују да у предметној јавној набавци нису у сукобу интереса, у складу са одредбама члана 50 Закона о јавним набавкама.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки, утврђено је да је именована комисија за јавне набавке потписивала изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Изјава о постојању или непостојању сукоба интереса постављена је на Портал јавних набавки под датумом након постављања записника о отварању понуда.

Увидом у изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса у узоркованим поступцима јавних набавки, наводи се да се изјава подноси након:

- доношења одлуке о спровођењу отвореног поступка јавне набавке;
- по доношењу одлуке о спровођењу отвореног поступка јавне набавке, а након отварања понуда;
- након отварања понуда;

али ниједна изјава о постојању или непостојању сукоба интереса нема број и датум потписивања изјаве.

У напомени изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса наводе се одредбе члана 50 Закона о јавним набавкама.

Фонд ПИО није ближе уредио поступање у вези завођења изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, те као такве немају пријемни штампил са бројем и датумом завођења.

У поступку ревизије нисмо могли да се уверимо у датум потписивања изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса.

Откривена неправилност 1: Фонд ПИО није ближе уредио поступање у вези завођења изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, тако да изјава у поступцима јавних набавки нема заводни број и датум потписивања истих.

Мера предузета у поступку ревизије: Одговорна лица Фонда ПИО, су у поступку ревизије предузела мере и активности у 2024. години, тако да изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, садрже заводни број и датум потписивања. Достављена је Инструкција о

нумерацији аката у поступку јавне набавке 09/1 бр:031-2480/24 од 28. новембра 2024. године насталих у поступцима јавних набавки, записнике о отварању понуда од 3.12.2024. године, као и заведене изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса за поступак јавне набавке 09/1 бр. 404.3-2130/24-3 од 3. децембра 2024. године и 09/1 бр.404.3-2143/24-3 од 6. децембра 2024 године.

Информације и комуникација

Информације и комуникација обухватају: прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерне контроле, интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу, које су неопходне да би се подстакло функционисање интерне контроле и комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.

Одредбом члана 8 став 4 Закона о буџетском систему прописано је да су сви корисници јавних средстава дужни да на својој интернет страници објављују своје финансијске планове за наредну годину, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје.

Одредбама члана 49 став 2 и 3 Закона о јавним набавкама, прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Наручилац је дужан да интерни акт о јавним набавкама објави на својој интернет страници.

У поступку ревизије је утврђено да је Фонд ПИО на својој интернет страници објавио финансијске планове, интерни акт о набавкама, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје за 2023. годину.

Праћење и процена система

Праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање, са циљем да се процени квалитет пословања током одређеног периода и да се утврди да ли систем финансијског управљања и контроле адекватно функционише.

Праћење и процена система финансијског управљања и контроле обавља се текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије.

Праћење и процена система обухвата следеће принципе:

1) Одабир, развој и спровођење сталне оцене (редовне активности управљања и надзора током самог пословања) и/или посебне оцене (самооцењивање и интерна ревизија), како би се утврдило да ли су компоненте интерне контроле успостављене и да ли функционишу;

2) Вршење оцене и благовремено извештавање о слабостима у систему интерних контрола лица која су задужена за предузимање корективних радњи, укључујући и више руководство, по потреби.

Законом о буџетском систему уређено је да руководилац корисника јавних средстава до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра надлежног за послове финансија о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле (одредба члана 81 став 4).

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁶ прописано је да руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину на обрасцима које припрема Централна јединица за хармонизацију, као и да потписује изјаву о интерним контролама којом потврђује ниво усклађености система финансијског управљања и контроле у односу на међународне стандарде интерне контроле и која је саставни део годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контроле (чл. 19 и 20).

Фонд ПИО је Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију, електронским путем доставио Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контрола за 2023. годину од 28. марта 2024. године, у року и на начин прописан одредбама Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

1.2. Интерна ревизија

Интерна финансијска контрола у јавном сектору, у складу са одредбама члана 80 Закона о буџетском систему, између осталог, обухвата и интерну ревизију код корисника јавних средстава. Корисници јавних средстава, у складу са одредбом члана 82 став 6 Закона о буџетском систему, успостављају интерну ревизију ради пружања саветодавних услуга које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹⁷, прописани су заједнички критеријуми за организовање и стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе уређени послови интерне ревизије код корисника јавних средстава.

У Фонду ПИО интерна ревизија је успостављена у складу са чланом 82 Закона о буџетском систему и чланом 3 став 1 тачка 1) Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹⁸.

Годишњим планом рада интерне ревизије за 2023. годину¹⁹ планирано је да се спроведу 19 услуга уверавања које се у највећем делу који се односе на остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања. Укупно је дато 28 препорука од којих је 26 препорука спроведено, док је за две препоруке поступање у току.

Фонд ПИО је Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, доставио Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2023. годину, у складу са чланом 32 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

¹⁶ „Службени гласник РС”, број 89/19.

¹⁷ „Службени гласник РС” бр. 99/11, 06/13 и 84/23.

¹⁸ Интерна ревизија се обавља организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава.

¹⁹ Број: 2-00741/23 од 27. марта 2023. године.

Прилог 2 – Јавне набавке

Законом о јавним набавкама уређују се правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн.

Ревизија се односи на област јавних набавки у периоду пословања субјекта ревизије од 1. јануара до 31. децембра 2023. године.

У ревидираном периоду област јавних набавки добара, услуга и радова, као и друга питања од значаја за јавне набавке су уређена Законом о јавним набавкама²⁰. На основу одредби предметног закона, донето је више подзаконских аката којима су ближе уређене поједине области, активности и питања у вези са непосредном применом закона.

2.1. Доношење и примена интерног акта о ближем уређивању поступка јавне набавке

Одредбама члана 49 ст. 2 и 3 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује и набавки друштвених и других посебних услуга као и да је наручилац дужан да наведени акт објави на својој интернет страници.

Директор Фонда ПИО је дана 31. августа 2021. године донео Правилник о набавкама 01 број 022.4-2/6.

Правилником о набавкама ближе је уређен поступак набавке (јавне набавке, набавке на који се Закон о јавним набавкама не примењује и набавка друштвених и других посебних услуга предвиђена Прилогом 7 Закона) унутар Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање нарочито начин планирања набавке, спровођење набавки и праћење извршења уговора о набавкама.

Општи циљ наведеног Правилника о набавкама је утврђивање начина комуникације у поступку набавке и у вези са обављањем послова набавки; евиднтирање свих радњи и аката током планирања, спровођење поступка, закључење и праћење извршења уговора о набавкама; спречавање корупције и сукоба интереса у вези са пословима јавних набавки; јасно и пецизно уређивање и усклађивање обављања свих послова набавки, планирање, спровођење поступка набавки и праћење извршења уговора о набавкама; уређивање овлашћења и одговорности у свим фазама набавки; дефинисање услова и начина професионалног усавршавања запослених који обављају послове набавки и послове праћења извршења набавки, са циљем правилног, ефикасног и економичног обављања послова из области набавки.

Правилник о набавкама као и касније измене и допуне наведеног Правилника објављени су на интернет страници Фонда ПИО <https://www.pio.rs/> у складу са одредбама члана 49 став 3 Закона о јавним набавкама.

Фонд ПИО је донео Правилник о набавкама и исти објавио у складу са одредбама члана 49 ст. 2 и 3 Закона о јавним набавкама.
--

²⁰ „Службени гласник РС”, број 91/19.

Комисија за јавну набавку / Службеник за јавне набавке

Одредбама члана 92 Закона о јавним набавкама прописано је да поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку коју именује наручилац. Ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара, наручилац није дужан да именује комисију за јавну набавку, у ком случају поступак јавне набавке спроводи лице које наручилац именује.

Фонд ПИО је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у оквиру Службе за имовинске послове, пројекте и набавке систематизовао послове службеника за јавне набавке у оквиру Одељења за набавке са три извршиоца и распоредио два лица да обавља послове тог радног места. Запослена лица која обављају послове службеника за јавне набавке имају положен стручни испит за службеника за јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама који је био у примени до 30. јуна 2020. године²¹.

Увидом у документацију, у поступку ревизије утврдили смо да лица која су распоређена на радним местима у оквиру Одељења за набавке имају положен стручни испит за службеника за јавне набавке у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

Фонд ПИО је донео Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова, којим је одређено радно место у Одељењу за набавке у оквиру којег ће се обављати послови јавних набавки и на наведено радно место распоредио лица која имају положен стручни испит за службеника за јавне набавке.

2.2. Планирање јавних набавки

Закон о јавним набавкама прописује да је наручилац дужан да донесе годишњи план јавних набавки који треба да садржи податке прописане законом, као и да се и измене и допуне плана објављују на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења²².

Наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки. У изузетним случајевима, када јавну набавку није могуће унапред планирати или из разлога хитности, наручилац може да покрене поступак јавне набавке и ако набавка није предвиђена у плану јавних набавки²³.

Одредбама чл. 10 - 13 Правилника о набавкама ближе су уређени критеријуми за планирање јавних набавки, начин исказивања потреба, провера исказаних потреба и утврђивање стварних потреба за израду финансијског плана, израда предлога плана набавки.

Одредбама члана 10 Правилника о набавкама, уређено је да Фонд приликом планирања набавке примењује следеће критеријуме: 1) предмет набавке одговара стварним потребама Фонда које су дефинисане годишњим програмом пословања, усвојеним стратегијама и акционим плановима, 2) у складу са потребама Фонда дефинише се количина одређеног предмета набавке, 3) процењена вредност одговара тржишној вредности предмета набавке, 4) набавка нема за последицу стварање додатних трошкова због којих би набавка дугорочно била неисплатива, 5) потреба за набавком дефинише се на основу стања на залихама, односно на основу праћења и анализа показатеља у вези са потрошњом добара (дневно, месечни, квартално, годишњеи сл.), 6) прикупљање и анализа

²¹ Сетрификат за службеника за јавне набавке број 0220 од 2. јула 2015. године и уверење о положеном стручном испиту за стицање сертификата за службеника за јавне набавке број: 152-02-111/2019-3589 од 4. априла 2019. године,

²² Члан 88 ст. 1 и 3 Закона о јавним набавкама.

²³ Члан 88 ст. 6 и 7 Закона о јавним набавкама.

постојећих информација и база података о добављачима и закљученим уговорима; 7) потреба за набавком дефинише се на основу исплативости инвестиције у односу на исплативост ремонта постојеће опреме, 8) када су трошкови одржавања и коришћења постојеће опреме већи од трошкова набавке нове опреме, предност се даје набавци нове опреме у односу на одржавање и ремонт постојеће, 9) ризици и трошкови у случају неспровођења поступка набавке, као и трошкови алтернативних решења.

Чланом 11 Правилника о набавкама Фонда ПИО уређено је да приликом планирања набавки, приоритет се даје набавкама које су неопходне за несметано и континуирано обављање делатности Фонда, као и за остваривање стратешких циљева, усвојених оперативних циљева и одобрених пројеката.

Начин исказивања потреба, провера исказаних потреба и утврђивање стварних потреба за израду финансијског плана, Одељење за набавке, организационим јединицама – филијалама доставља обрасце (табеларни приказ) потреба за набавком добара, радова и услуга, који је прилагођен конкретним набавкама. Након попуњавања наведених образаца, достављају се електронским путем Одељењу за набавке. Одељење за набавке разврстава набавке према надлежности Сектора и исте доставља директорима Сектора у Дирекцији Фонда.

Директори Сектора у Дирекцији Фонда анализирају и цене оправданост исказаних потреба, рангирају приоритете и динамику потреба. Коначне потребе директори Сектора достављају Сектору за финансијске послове и Одељењу за набавке најкасније до 15. августа текуће године за наредну годину. Сектор за финансијске послове, одмах по доношењу одлуке о давању сагласности Народне скупштине Републике Србије на финансијски план, обавештава Одељење за набавке о висини планираних средстава.

Правилником о набавкама Фонда ПИО ближе је уређен начин израде предлога плана набавки којим је превиђено да након усвајања финансијског плана, Одељење за набавке сачињава Предлог плана набавки који мора бити усаглашен са финансијским планом и одређује предмет сваке појединачне набавке. Ради израде предлога Плана набавки, директори Сектора у Дирекцији Фонда, најкасније до 1. новембра текуће године, Одељењу за набавке достављају комплетну документацију која садржи:

- табеларни приказ потреба са исказаним процењеним вредностима за сваку појединачну набавку и
- доказ о испитивању тржишта и образложења која садрже опис предметних набавки и њихову оправданост,

која је потписана од стране учесника у планирању и директора Сектора подносиоца потреба.

Процењена вредност јавних набавки

Одредбама члана 29 Закона о јавним набавкама прописано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора бити објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и мора бити валидна у време покретања поступка. Одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки. Наручилац одређује предмет набавке на начин да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

Одредбама члана 14 Правилника о набавкама ближе су уређени послови истраживања тржишта и утврђивање процењене вредности набавке.

Набавку иницира Покретач набавке (организациона јединица Фонда) који предлаже јавну набавку, односно набавку на коју се Закон не примењује, подноси захтев за покретање поступка јавне набавке, односно набавке и учествује у праћењу извршења оквирних споразума, уговора о јавној набавци и уговора о набавци. Покретачи набавки дужни су да испитају и истраже тржишта за сваки појединачни предмет набавке.

Тржиште се испитује на неки од следећих начина:

- испитивањем претходних искустава у набавци овог предмета набавке (постојеће информације и базе података о добављачима и уговорима);
- истраживањем путем интернета (ценовници понуђача, Портал јавних набавки, интернет странице других наручилаца, интернет странице надлежних институција за објаву релевантних информација о тржишним кретањима);
- испитивање искустава других наручилаца;
- примарно сакупљање података (анкете, упитници ...);
- на други погодан начин, имајући у виду сваки предмет набавке појединачно.

Надлежност Сектора у Дирекцији за исказивање потреба, дефинисан је табелом која је састави део Правилника о набавкама. У случају потребе за набавкама које нису наведене у датој табели, потребе исказује Сектор који је корисник предметних добара, услуга, односно радова. Када се потреба односи на више Сектора, у изради документације учествује више Сектора. Одељење за набавку врши проверу документованости исказаних потреба. За утврђивање стварних потреба за добрима, услугама и радовима, које треба набавити, у складу са критеријумима за планирање набавки из члана 10 Правилника као и сврсисходност исказаних потреба, одговорни су директори Сектора у Дирекцији Фонда, свако из своје надлежности.

Одредбама члана 41 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци. Наручилац је дужан да чува целокупну документацију о јавним набавкама. Документација је било који документ који је настао током планирања јавне набавке, спровођења поступка јавне набавке и извршења уговора о јавној набавци, а који наручилац чува најмање пет година од закључења појединачног уговора о јавној набавци или оквирног споразума, односно пет година од обуставе или поништења поступка јавне набавке.

У поступку ревизије је утврђено да је Фонд ПИО обезбедио писане доказе о предузетим радњама о испитивању тржишта и спроводио све активности које су неопходне да би процењена вредност била утврђена у складу са одредбама Закона о јавним набавкама и интерним актом.

Фонд ПИО је документовао да је процењена вредност узоркованих јавних набавки заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и која је валидна у време покретања поступка.

План јавних набавки за 2023. годину

Управни одбор РФ ПИО донео је Одлуку о усвајању Плана набавки Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за 2023. годину²⁴. До краја 2023. године Управни одбор РФ ПИО донео је три одлуке о измени и допуни одлуке о усвајању плана

²⁴ 08/3 број: 022.1/2 од 19. јануара 2023. године;

набавки за 2023. годину²⁵. План јавних набавки и све измене објављене су на Порталу јавних набавки и на интернет станици Фонда ПИО у прописаном року.

У наредној табели дат је број планираних и спроведених поступака јавне набавке за 2023. годину по врстама предмета и поступка набавке.

Табела број 2: Преглед планираних и спроведених поступака јавних набавки у 2023. години

(износи у динарима)					
Редни број	Предмет набавке	Врста поступка	Број планираних поступака	Процењена вредност набавке	Број спроведених поступака
1	2	3	4	5	6
1	Добра	Отворени поступак	57	3.014.965.000	53
		Преговарачки поступак без објављивања јавног позива	4	38.200.000	4
		Укупно добра	61	3.053.165.000	57
2	Услуге	Отворени поступак	97	3.641.270.183	79
		Преговарачки поступак без објављивања јавног позива	3	71.740.000	2
		Укупно услуге	100	3.713.010.183	81
3	Радови	Отворени поступак	5	2.303.240.000	4
		Укупно радови	5	2.303.240.000	4
Укупно добра, услуге и радови			166	9.069.415.183	142

Одредбама члана 88 став 1 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да донесе годишњи план јавних набавки који садржи следеће податке: 1) предмет јавне набавке и ЦПВ ознаку, 2) процењену вредност јавне набавке, 3) врсту поступка јавне набавке, 4) оквирно време покретања поступка.

Одредбама члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама прописана је обавеза наручиоца да план јавних набавки и све његове измене или допуне, објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења.

Увидом у План јавних набавки за 2023. годину утврђено је да исти садржи све прописане елементе, као и све његове измене и да су објављени на Порталу јавних набавки и на интернет страници Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у прописаном року.

План јавних набавки 2023. годину који садржи све прописане елементе, као и све њихове измене и допуне, објављени су на Порталу јавних набавки и на интернет страници Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у прописаном року у складу са одредбама члана 88 ст. 1 и 3 Закона о јавним набавкама.

2.3. Спровођење поступака јавних набавки

Поступци јавних набавки који су покренути током 2023. године испитани су на узорку од 18 поступака.

Извршена је провера усклађености тих поступака са одредбама Закона о јавним набавкама, а посебно правилност покретања поступка, елемената конкурсне документације, испуњености услова за доделу и закључивање уговора.

²⁵ 08/3 број: 022.1-1/24 од 24. маја 2023. године, 08/3 број 022.1-1/35 од 8. септембра 2023. године и 08/3 број 022.1-1/48 од 31. октобра 2023. године;

Табела број 3: Преглед ревидираних поступака јавних набавки спроведених у 2023. години

(износи у динарима)

Редни број	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Врста поступка јавне набавке	Укупна процењена вредност ЈН (без ПДВ-а)	Вредност закљученог уговора (без ПДВ-а)	Датум закључења уговора/анекса
1	2	3	4	5	6	7
1	ЈН 5/2023	Одржавање објеката РФ ПИО	Отворени поступак	180.000.000	180.000.000	24.03.2023.
2	ЈН 35/2023	Филијала Кикинда - извођење радова на реконструкцији и адаптацији објеката Филијале	Отворени поступак	253.000.000	252.772.334	04.07.2023.
3	ЈН 59/2023	Филијала Зрењанин - извођење радова на реконструкцији и адаптацији објеката Филијале	Отворени поступак	498.000.000	497.857.631	01.08.2023.
4	ЈН 64/2023	Надоградња Софтверског решења за унапређење комуникације са грађанима кроз имплементацију контакт центра	Отворени поступак	362.000.000	361.432.900	04.09.2023.
5	ЈН 65/2023	Оптимизација штампе	Отворени поступак	329.000.000	328.860.000	16.08.2023.
6	ЈН 78/2023	Услуга припреме докумената за електронску архиву	Отворени поступак	209.000.000	208.786.000	03.10.2023.
7	ЈН 80/2023	Филијала Сомбор - извођење радова на реконструкцији и адаптацији објеката Филијале	Отворени поступак	383.000.000	383.138.215	26.10.2023.
8	ЈН 84/2023	Стручна саветовања - оквирни споразум	Отворени поступак	40.000.000	40.000.000	29.08.2023.
9	ЈН 89/2023	Имплементација интегрисаног Система за контролу приступа, евиденцију радног времена и посетилаца	Отворени поступак	225.000.000	224.640.000	03.11.2023.
10	ЈН 100/2023	Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности - Комеморација у част српским ратницима	Отворени поступак	950.000	946.600	15.09.2023.
11	ЈН 106/2023	Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности - Међугенерациска сарадња кроз игру и рекреацију	Отворени поступак	9.000.000	8.926.000	12.10.2023.
12	ЈН 124/2023	Имплементација платформе за интеграцију разнородних извора података	Отворени поступак	700.000.000	698.578.000	26.12.2023.
13	ЈН 146/2023	Развој нових функционалности софтверског решења за унапређење комуникације са грађанима кроз имплементацију контакт центра	Отворени поступак	250.000.000	248.945.000	22.12.2023.
14	ЈН 160/2023	Филијала Београд - извођење радова на реконструкцији и адаптацији објеката Филијале - конкурентни чл. 55 ст. 1 тач. 5	Конкурентни поступак са преговарањем	1.163.000.000	1.162.699	13.12.2023.
15	ЈН 81/2023	Филијала Београд - извођење радова на реконструкцији и адаптацији објеката Филијале	Отворени поступак	1.146.240.000	Обустављен поступак	
16	ЈН 141/2023	Услуга заштите имовине - обезбеђивање пословног простора	Отворени поступак	650.000.000	Обустављен поступак	
17	ЈН 121/2023	Намештај од метала	Отворени поступак*	30.000.000	30.000.000	15.12.2023.
18	ЈН 1/2023	Услуга штампања водича за пензионере	Преговарачки поступак без објављивања јавног позива	68.200.000	65.904.000	27.1.2023.
Укупно				6.496.390.000	3.531.949.380	

*уложен захтев за заштиту права понуђача који није оправдан

Услови за покретање поступка

Законом о јавним набавкама је прописано да наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки, док само у изузетним случајевима, када јавну набавку није могуће унапред планирати или из разлога хитности, наручилац може да покрене поступак јавне набавке иако набавка није предвиђена у Плану јавних набавки (члан 88 ст. 6 и 7).

Увидом у план јавних набавки за 2023. годину, као и у евиденцију о спроведеним поступцима јавних набавки у овој години утврђено је да су узорковане јавне набавке за које је Фонд ПИО покренуо поступак претходно биле предвиђене у годишњем плану јавних набавки.

Фонд ПИО је у 2023. години покретао поступке јавних набавки који су претходно били предвиђени у годишњем Плану јавних набавки за 2023. годину.

Одлука о спровођењу поступка

Наручилац доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке која нарочито садржи податке о предмету јавне набавке, врсти поступка и процењеној вредности јавне набавке укупно и за сваку партију посебно, као и податке о саставу комисије за јавну набавку, односно лицу које спроводи поступак јавне набавке²⁶.

Увидом у достављену документацију о спровођењу узоркованих поступака јавних набавки за 2023. годину утврђено је да је Фонд ПИО доносио одлуке о спровођењу поступака јавне набавке прописане садржине.

Фонд ПИО је током 2023. године, за узорковане поступке јавних набавки, доносио одлуке о спровођењу поступака јавних набавки прописане садржине.

Комисија за јавну набавку

Поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку коју именује наручилац. Ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара, наручилац није дужан да именује комисију за јавну набавку, у ком случају поступак јавне набавке спроводи лице које наручилац именује. Комисија мора да има непаран број чланова, а најмање три члана.²⁷

У комисији за јавну набавку један члан мора да буде лице које има стечено високо образовање из правне научне области на студијама другог степена (дипломске академске студије - мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно високо образовање које је законом изједначено са академским називом мастер на основним студијама у трајању од најмање четири године или службеник за јавне набавке са високим образовањем на студијама другог степена (дипломске академске студије - мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно високо образовање које је законом изједначено са академским називом мастер на основним студијама у трајању од најмање четири године или лице које је стекло сертификат за службеника за јавне набавке до дана ступања на снагу Закона о јавним набавкама.

За члана комисије именује се лице које има одговарајућа стручна знања из области која је предмет јавне набавке, када је то потребно.

²⁶ Члан 91 став 1 Закона о јавним набавкама.

²⁷ Члан 92 ст.1, 2 и 3 Закона о јавним набавкама.

Чланови комисије за јавну набавку, односно лице из става 2 овог члана могу да буду лица која нису запослена код наручиоца, ако наручилац нема запослена лица која имају одговарајућа стручна знања.

Комисија за јавну набавку, односно лице из става 2 овог члана, предузима све радње у поступку, а нарочито припрема огласе о јавној набавци, конкурсну документацију, врши стручну оцену понуда и пријава, припрема извештаје о поступку јавне набавке, обавља потребну комуникацију у поступку јавне набавке у складу са одредбама овог закона и предузима потребне радње у случају подношења захтева за заштиту права.

Комисија за јавну набавку, односно лице из става 2 овог члана, стара се о законитости спровођења поступка.

У поступку ревизије утврдили смо да је Фонд ПИО именовано комисије за узорковане јавне набавке у складу са одредбама члана 92 Закона о јавним набавкама.

Одредбама члана 50 Закона о јавним набавкама, прописано је да је наручилац дужан да предузме све мере у циљу утврђивања, спречавања и отклањања сукоба интереса у вези са поступком јавне набавке, да би се избегло нарушавање начела обезбеђења конкуренције и једнакости привредних субјеката.

Сукоб интереса између наручиоца и привредног субјекта обухвата ситуације у којима представници наручиоца који су укључени у спровођење тог поступка или могу да утичу на исход тог поступка, имају директан или индиректан финансијски, економски или други приватни интерес, за који би се могло сматрати да доводи у питање њихову непристрасност и независност у том поступку.

Сукоб интереса у смислу става 2 овог члана нарочито укључује следеће случајеве:

- 1) ако представник наручиоца учествује у управљању привредног субјекта или
- 2) ако представник наручиоца има више од 1% удела, односно акција привредног субјекта.

Представником наручиоца у смислу става . овог члана нарочито се сматра:

- 1) руководилац наручиоца односно одговорно лице наручиоца, члан управног, извршног или надзорног одбора наручиоца;
- 2) члан комисије за јавну набавку, односно лице које спроводи поступак јавне набавке.

Привредним субјектом у смислу става 2 овог члана сматра се понуђач, члан групе понуђача и подизвођач. Одредбе става 2 и 3 овог члана примењују се и на повезана лица представника наручиоца из става 4 овог члана, и то лица која су у: крвном сродству у правој линији; побочном сродству закључно са трећим степеном сродства; тазбинском сродству закључно с другим степеном сродства; односу усвојитеља и усвојеника; браку, без обзира да ли је брак престао или није; ванбрачној заједници; односу старатеља иштићеника.

Представник наручиоца из става 4 овог члана дужан је да се изузме из поступка јавне набавке уколико у било којој фази тог поступка дође до сазнања о постојању сукоба интереса.

Након отварања понуда или пријава, представник наручиоца из става 4 тачка 2) овог члана потписује изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Правилником о набавкама Фонда ПИО, одредбама члана 6 уређено је да се комуникација у вези са пословима набавки унутар Фонда, врши писаним или електронским путем на начин да омогући евидентирање свих извршених радњи.

Одредбом члана 7 уређено је да је Фонд дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о набавци.

Одредбама члана 8 и 9 Правилника о набавкама ближе су уређене мере за спречавање корупције и сукоба интереса, као и пријављивање корупције и других нерегуларности. Сва лица која учествују у поступку набавке у обавези су да предузимају мере за спречавање корупције и сукоба интереса у поступку набавки које су утврђене Законом о јавним набавкама и Правилником о набавкама. Свако лице које учествује у поступку јавне набавке дужно је да се изузме из поступка уколико у било којој фази тог поступка дође до сазнања о постојању сукоба интереса. Након отварања понуда, у поступку јавне набавке, чланови комисије за јавну набавку потписују изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Лице запослено на пословима набавки или било које друго лице ангажовано у Фонду, као и свако друго заинтересовано лице које има податке о постојању корупције, у набавкама у Фонду има обавезу да пријави случај корупције за који је сазнало Канцеларији за јавне набавке, Агенцији за борбу против корупције и надлежном тужилаштву. Подаци о постојању корупције и других нерегуларности у набавкама достављају се и лицу овлашћеном за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем. Приликом пријављивања постојања корупције и других нерегуларности, лица из става 1 овог члана достављају и доказе, уколико исте поседују. Забрањена је злоупотреба пријављивања у виду достављања информација за које се зна или се морало знати да нису истините.

Одредбама члана 27 став 3 Закона о јавним набавкама, уређено је да након отварања понуда, чланови комисије потписују изјаву којом потврђују да у предметној јавној набавци нису у сукобу интереса, у складу са одредбама члана 50 Закона о јавним набавкама.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки, утврђено је да је именована комисија за јавне набавке потписивала изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Изјава о постојању или непостојању сукоба интереса постављена је на Портал јавних набавки под датумом након постављања записника о отварању понуда.

Увидом у изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса у узоркованим поступцима јавних набавки, наводи се да се изјава подноси након:

- Доношења одлуке о спровођењу отвореног поступка јавне набавке;
- По Доношењу одлуке о спровођењу отвореног поступка јавне набавке, а након отварања понуда;
- Након отварања понуда,

али ниједна изјава о постојању или непостојању сукоба интереса нема број и датум потписивања изјаве.

У напомени изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса наводе се одредбе члана 50 Закона о јавним набавкама.

Фонд ПИО није ближе уредио поступање у вези завођења изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, те као такве немају пријемни штампил са бројем и датумом завођења.

У поступку ревизије нисмо могли да се уверимо у датум потписивања изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса (*детаљније описано у напомени 1.1. Финансијско управљање и контрола, Контролне активности у вези завођења изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса*).

Јавни позив

Садржина огласа о јавној набавци утврђена је у Прилогу 4 Закона о јавним набавкама. Огласи се објављују преко Портала јавних набавки на стандардним обрасцима чију садржину утврђује Канцеларија за јавне набавке. Јавни позив, претходно информативно обавештење, периодично индикативно обавештење и обавештење о успостављању система квалификације у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у форми за објављивање која је доступна на Порталу јавних набавки²⁸.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки утврђено је да су јавни позиви садржали све прописане елементе и објављивани су на Порталу јавних набавки а у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа.

Фонд ПИО је за узорковане поступке јавних набавки из 2023. године, објављивао јавне позиве на Порталу јавних набавки, а у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа и исти су садржали све прописане елементе.

Конкурсна документација

Конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве. Подаци садржани у конкурсној документацији и подаци наведени у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив не смеју да буду у супротности.²⁹

Према одредбама Закона о јавним набавкама конкурсна документација у зависности од врсте поступка јавне набавке нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, услове уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив. Канцеларија за јавне набавке ближе уређује садржину конкурсне документације³⁰.

Наручилац је дужан да истовремено са слањем на објављивање јавног позива, позива за подношење пријава или позива за подношење понуда или преговарање у систему квалификације, пошаље на објављивање конкурсну документацију на Портал јавних набавки.³¹

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки за 2023. годину утврђено је да је конкурсна документација сходно природи предмета набавке садржала потребне податке. Такође је утврђено да је Фонд ПИО истовремено са слањем на објављивање јавног позива, слао на објављивање и конкурсну документацију.

Фонд ПИО је, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2023. године, састављао конкурсну документацију која је сходно природи предмета набавке садржала потребне податке и истовремено са слањем на објављивање јавног позива, Фонд је слао на објављивање и конкурсну документацију.

²⁸ Члан 105 ст. 5, 6 и 8 Закона о јавним набавкама.

²⁹ Члан 93 став 1 и 3 Закона о јавним набавкама.

³⁰ Члан 93 став 2 и 4 Закона о јавним набавкама.

³¹ Члан 95 став 1 Закона о јавним набавкама.

Јавна набавка 106/2023 – Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности – Међугенерациска сарадња кроз игру и рекреацију

Одребама члана 10 Закона о јавним набавкама, прописано је да је наручилац дужан да јавну набавку спроведе на начин који је сразмеран предмету јавне набавке и циљевима које треба да постигне.

Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта у поступку јавне набавке, техничке спецификације, критеријуми за доделу уговора и рокови, као и докази морају да буду сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произлази из те набавке.

Фонд ПИО је у току 2023. године, спровео јавну набавку број ЈН 106/2023 - Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности – Међугенерациска сарадња кроз игру и рекреацију у вредности од 8.926.000,00 динара без ПДВ-а (са ПДВ-ом 10.711.200,00 динара).

У конкурсној документацији у делу техничке спецификације захтеване су услуге:

- 1) Услуге уређења површине на отвореном за старије и младе (према композиционом плану и Премеру радова у парку природе у Бачкој Паланци);
- 2) Услуга пошумљавања (садње) у Градском парку:
 - (1) Обезбеђивање набавке и транспорт 45 садница, уз сагласност надлежних институтција;
 - (2) Обезбеђивање стручног кадра за извођење садње и др.
- 3) Организовање мини турнира у шаху за најстарије;
- 4) Организовање спортских активности за основце.

У делу техничких и стручних капацитета, као додатни опис критеријума захтевано је да понуђач има радно ангажованог по било ком основу у складу са Законом о раду најмање 1 координатора за акцију садње који испуњава следеће услове:

- 1) има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање 4 године из области шумарства – шумарског смера, докторске академске студије 3 степена у области шумарства;
- 2) има минимум 10 година искуства у обављању послова и области шумарства, да објавио најмање 10 научних и стручних радова из области шумарства, од којих је најмање 5 у часопису националног значаја (М51) и најмање 2 у часопису међународног значаја (М23);
- 3) да је учествовао у реализацији најмање једног пројекта у области шумарства, на међународним и националним скуповима/ коференцијама у области шумарства.

У делу реализације спортских активности захтевано је да понуђач има ангажованог по било ком основу у складу са Законом о раду најмање 1 координатора за реализацију спортских активности за децу који испуњава следеће услове:

- 1) завршен факултет за спорт и физичко васпитање;
- 2) чланство у најмање 3 професионалне спортске организације;
- 3) искуство у реализацији најмање 6 спортских пројеката за децу узраста од 8 до 14 година;
- 4) аутор најмање 3 спортска пројекта за децу;
- 5) најмање 15 година искуства са са високом стручном спремом из области спорта и физичке културе.

Фонд ПИО је у поступку јавне набавке број ЈН 106/2023 Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности – међугенерациска сарадња кроз игру и рекреацију, захтевао ниво стручног капацитета који није сразмеран предмету јавне набавке, што није у складу са одредбама члана 10 Закона о јавним набавкама”

Откривена неправилност 2: Фонд ПИО је у поступку јавне набавке број ЈН 106/2023 - Услуга организовања активности међугенерациске сарадње и солидарности – међугенерациска сарадња кроз игру и рекреацију, захтевао ниво стручног капацитета који није сразмеран предмету јавне набавке у складу са одредбама члана 10 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 1: Препоручује се одговорним лицима Фонда ПИО да у поступцима јавних набавки одређују критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта тако да буду сразмерни предмету јавне набавке, у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

Отварање понуда

Одредбама члана 139 и 140 Закона о јавним набавкама уређен је пријем и отварање понуда.

Приликом пријема електронске понуде понуђач добија потврду пријема понуде са назнаком датума и времена пријема. Уколико се делови понуде не могу поднети електронским путем у смислу члана 45 став 3 Закона о јавним набавкама наручилац је дужан да приликом пријема, на коверти, односно кутији у којој се налазе, обележи време пријема. Ако су делови понуде достављени непосредно, наручилац предаје понуђачу потврду пријема.

Ако су делови понуде поднети неблаговремено, наручилац ће по окончању поступка отварања, неотворене делове понуде да врати понуђачу, са назнаком да су поднети неблаговремено.

Забрањено је давање информација о примљеним понудама до отварања понуда, а наручилац је у обавези да понуде чува на начин да не дођу у посед неовлашћених лица.

Понуде се отварају одмах након истека рока за подношење понуда, односно истог дана. Отварање понуда је јавно.

Наручилац ће искључити јавност у поступку отварања понуда ако је то потребно ради заштите података који представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података. У наведеном случају наручилац доноси одлуку којом одређује разлоге за искључење јавности и да ли се искључење јавности односи и на представнике понуђача.

О поступку отварања понуда води се посебан записник.

Начин отварања понуда, садржину записника о отварању понуда и друга питања од значаја за поступак отварања понуда прописује Канцеларија за јавне набавке.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2023. године утврђено је да су поступци отварања понуда започети истог дана по истеку рока за подношење понуда и да су о истим вођени записници који су садржали све прописане податке.

Комисије за јавне набавке су, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2023. године, отварале понуде истог дана по истеку рока за њихово подношење и водиле записнике који садрже све прописане податке.
--

Извештај о поступку јавне набавке

Одредбама члана 145 Закона о јавним набавкама прописано је да након спроведене стручне оцене понуда односно пријава комисија за јавну набавку саставља извештај о поступку јавне набавке.

Извештај мора да садржи нарочито следеће податке:

1) предмет јавне набавке, процењену вредност јавне набавке укупно и посебно за сваку партију;

2) вредност уговора, оквирног споразума или система динамичне набавке;

3) основне податке о понуђачима односно кандидатима;

4) назив изабраног понуђача односно кандидата, разлоге због којих је његова понуда изабрана односно пријава прихваћена, део уговора или оквирног споразума који ће извршавати подизвођач и називе подизвођача ако постоје;

5) резултате оцене понуда и испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта и, ако је примењиво, критеријума или правила за смањење броја кандидата, понуда и решења и то:

(1) називе изабраних кандидата или понуђача и разлоге за њихов избор;

(2) називе одбијених/искључених кандидата или понуђача, разлоге за одбијање њихових пријава или понуда и понуђену цену тих понуда;

6) разлоге за одбијање понуде за које се установи да су неуобичајено ниске;

7) начин рангирања понуда;

8) околности које оправдавају примену преговарачког поступка без објављивања јавног позива;

9) околности које оправдавају примену конкурентног поступка са преговарањем и конкурентног дијалога које спроводи јавни наручилац;

10) разлоге због којих је наручилац одлучио да обустави поступак јавне набавке;

11) разлоге из члана 45. ст. 3. и 5. овог закона због којих нису коришћена електронска средства за подношење понуда;

12) сукоб интереса који је утврђен и мере које су поводом тога предузете, када је то примењиво;

13) образложење разлога због којих предмет јавне набавке није подељен у партије у складу са чланом 36. став 2. овог закона.

Извештај о поступку јавне набавке није неопходан за уговоре који се закључују на основу оквирног споразума, у складу са чланом 67 став 1 и чланом 67 став 3 тачка 1) овог закона.

Наручилац је дужан да извештај о поступку јавне набавке достави Канцеларији за јавне набавке или другом надлежном органу, на њихов захтев и у року који одреде.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2023. године утврђено је да је комисија за јавну набавку након спроведене стручне оцене понуда састављала писани извештај о поступку јавне набавке који је садржао прописане податке.

Комисије за јавне набавке су, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2023. године, сачињавале извештаје о поступцима јавних набавки који су садржали прописане податке.

Одлука о додели уговора

Одредбама члана 146 Закона о јавним набавкама уређено је да наручилац доноси одлуку о додели уговора ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора.

Наручилац може да додели уговор понуђачу чија понуда садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке.

Одлуку о додели уговора наручилац доноси у року од 30 дана од истека рока за подношење понуда, осим ако је наручилац у конкурсној документацији одредио дужи рок.

Одлука о додели уговора мора да буде образложена и да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке и упутство о правном средству.

Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења.

Ако би објављивање појединих података из одлуке о додели уговора било противно одредбама овог закона или на други начин било противно општем интересу, ако би нанело штету оправданим пословним интересима одређеног привредног субјеката или би могло да доведе до повреде конкуренције на тржишту, ти подаци из одлуке неће се објавити.

Одредбе овог члана сходно се примењују на доношење одлуке о закључењу оквирног споразума.

Фонд ПИО је за узорковане поступке јавних набавки из 2023. године, доносио одлуке о додели уговора у поступцима јавних набавки које су садржале све прописане податке и исте објављивао у прописаном року на Порталу јавних набавки.
--

Обавештења о додели уговора

Одредбама члана 109 Закона о јавним набавкама уређено је да је Наручилац дужан да обавештење о додели уговора пошаље на објављивање у року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци или оквирног споразума.

Наручилац је дужан да тромесечно објављује збирно обавештење о додели уговора који су закључени на основу оквирног споразума и на основу система динамичне набавке, у року од 30 дана од дана истека тромесечја у коме су уговори закључени.

Изузетно, наручилац не мора да објави одређене податке о додели уговора о јавној набавци или оквирног споразума ако би њихово објављивање било противно одредбама овог закона или на други начин било противно општем интересу, ако би нанело штету оправданим пословним интересима одређеног привредног субјеката или би могло да доведе до повреде конкуренције на тржишту.

У случају обуставе или поништења поступка јавне набавке, наручилац је дужан да податке о томе објави у обрасцу обавештења о додели уговора у року од 30 дана од дана коначности одлуке о обустави или поништењу поступка јавне набавке.

Наручилац може да објави обавештење за добровољну претходну транспарентност за набавке које је спровео на основу одредаба чл. 11-21. овог закона.

Увидом у документацију о спровођењу поступака утврђено је да је Фонд ПИО објављивао обавештења о додели уговора у прописаном року у узоркованим поступцима јавних набавки из 2023. године.

Фонд ПИО је у узоркованим поступцима јавних набавки и у 2023. години, обавештења о додели уговора, објављивао на Порталу јавних набавки у складу са одредбом члана 109 став 1 Закона о јавним набавкама.

2.4. Извршење уговора о јавним набавкама

Законом о јавним набавкама, одредбама чл. 154-163 уређено је извршење и измене уговора о јавној набавци.

Уговор о јавној набавци извршава се у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.

Наручилац је обавезан да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.

Наручилац не може да врши битне измене уговора о јавној набавци.

Измена уговора сматра се битном у случају када за последицу има измену карактера уговора у материјалном смислу у односу на уговор који је првобитно закључен, односно ако би се значајно изменила природа првобитно закљученог уговора, при чему битна измена уговора увек постоји када је испуњен један или више од следећих услова:

1) изменом се уводе услови који би, да су били део првобитног поступка јавне набавке, омогућавали укључивање других кандидата у односу на оне који су првобитно изабрани или прихватање друге понуде у односу на првобитно прихваћену или омогућавали већу конкуренцију у поступку јавне набавке који је претходио закључењу уговора;

2) изменом се мења привредна равнотежа уговора у корист привредног субјекта са којим је закључен уговор на начин који није предвиђен првобитним уговором;

3) изменом се значајно повећава обим уговора;

4) промена привредног субјекта са којим је закључен уговор о јавној набавци, осим у случајевима из члана 159 овог Закона.

Уговорени вишкови радова не представљају измену уговора о јавној набавци.

Министарство надлежно за послове финансија ближе уређује начин вршења надзора и врши надзор над извршењем уговора о јавним набавкама.

Општа правила о изменама уговора

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци у складу са одредбама чл. 156-161. овог закона да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке.

У случају измене уговора из чл. 157. и 158. овог закона, наручилац је дужан да обавештење о измени уговора пошаље на објављивање на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана измене уговора.

Измене по основу уговорних одредаба

Уговор о јавној набавци може да се измени, без обзира на вредност измене, ако су измене биле предвиђене у документацији о набавци и уговору о јавној набавци на јасан, прецизан и недвосмислен начин, а које могу да укључе и одредбе о промени цене или опција.

Обим и природа евентуалних измена, као и услови под којима могу да се примене, наводе се у уговору о јавној набавци.

Уговорним одредбама не могу да се предвиде измене које би промениле природу уговора.

Променом цене се не сматра усклађивање цене са унапред јасно дефинисаним параметрима у уговору о јавној набавци.

Измене у погледу додатних добара, услуга или радова

Уговор о јавној набавци може да се измени ради набавке додатних добара, услуга или радова, који су постали неопходни, а који нису били укључени у првобитни уговор о јавној набавци, у случају када промена привредног субјекта са којим је закључен уговор:

1) није могућа због економских или техничких разлога, као што су захтеви компатибилности са постојећом опремом, услугама или радовима набављеним у оквиру првобитне набавке и

2) може да проузрокује значајне потешкоће или знатно повећавање трошкова за наручиоца.

У случају из става 1. овог члана, повећање вредности уговора не може да буде веће од 50% вредности првобитног уговора и не може да има за циљ избегавање примене овог закона.

Ограничење из става 2. овог члана односи се на укупну вредност свих измена, ако се уговор мења више пута.

Ако уговор садржи одредбу о усклађивању цене са унапред јасно одређеним параметрима, основица за израчунавање повећања вредности уговора из става 2. овог члана је усклађена вредност првобитног уговора у тренутку измене.

Измене услед непредвиђених околности

Уговор о јавној набавци може да се измени када су испуњени сви следећи услови:

1) потреба за изменом настала је због околности које савестан наручилац није могао да предвиди;

2) изменом се не мења природа уговора.

У случају из става 1. овог члана, повећање вредности уговора не може да буде веће од 50% вредности првобитног уговора и не може да има за циљ избегавање примене овог закона.

Ограничење из става 2. овог члана односи се на укупну вредност свих измена, ако се уговор мења више пута.

Ако уговор садржи одредбу о усклађивању цене са унапред јасно одређеним параметрима, основица за израчунавање повећања вредности уговора из става 2. овог члана је усклађена вредност првобитног уговора у тренутку измене.

Промена уговорне стране

Уговор о јавној набавци може да се измени у циљу промене привредног субјекта са којим је наручилац закључио првобитни уговор о јавној набавци у случају општег или делимичног правног следбеништва тог привредног субјекта, након корпоративног реструктурирања, укључујући и преузимање, спајање, стицање и инсолвентност, од стране другог привредног субјекта који испуњава првобитно одређене критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, под условом да то нема за последицу битне измене уговора и нема за циљ избегавање примене овог закона.

Повећање обима набавке

Уговор о јавној набавци може да се измени на начин да се повећа обим набавке, ако су испуњени сви следећи услови:

1) вредност измене мора да буде мања од 10% првобитне вредности уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 15% првобитне вредности уговора о јавној набавци радова и

2) вредност измене мора да буде мања од 15.000.000 динара у случају уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 50.000.000 динара у случају уговора о јавној набавци радова.

Ограничење из става 1. овог члана односи се на укупну вредност свих измена, ако се уговор мења више пута.

Изменом уговора не може да се мења целокупна природа уговора, односно предмета јавне набавке.

Замена подизвођача

Наручилац може да измени уговор о јавној набавци у случају када привредни субјект са којим је уговор закључен, током извршења уговора о јавној набавци од наручиоца затражи:

1) промену подизвођача за онај део уговора о јавној набавци који је првобитно поверио подизвођачу;

2) увођење једног или више нових подизвођача, чији укупни удео не сме да буде већи од 30% вредности уговора о јавној набавци без пореза на додату вредност, независно да ли је првобитно део уговора о јавној набавци поверио подизвођачу или није;

3) да преузме извршење дела уговора о јавној набавци који је првобитно поверио подизвођачу.

Уз захтев из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, привредни субјект са којим је закључен уговор доставља наручиоцу доказе да за новог подизвођача не постоје основи за искључење из члана 111. овог закона.

Наручилац не може да одобри захтев привредног субјекта са којим је закључен уговор у случају:

1) из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, ако је привредни субјект са којим је закључен уговор у поступку јавне набавке ради доказивања испуњења критеријума за квалитативни избор привредног субјекта користио капацитете подизвођача којег сада мења, а нови подизвођач не испуњава исте услове или постоје основи за искључење;

2) из става 1. тачка 3) овог члана, ако је привредни субјект са којим је закључен уговор у поступку јавне набавке ради доказивања испуњења критеријума за квалитативни избор привредног субјекта користио капацитете подизвођача за извршење тог дела уговора, а привредни субјект самостално не поседује те капацитете.

Сходна примена

Чланом 162 прописано је да се одредбе чл. 154-162 Закона о јавним набавкама сходно примењују и на измене оквирног споразума.

Раскид уговора

Наручилац раскида уговор о јавној набавци ако:

1) настану околности које би за последицу имале битну измену уговора, што би захтевало спровођење новог поступка јавне набавке;

2) је привредни субјект са којим је закључен уговор о јавној набавци у поступку јавне набавке због постојања основа за искључење привредног субјекта требало да буде искључен из поступка;

3) уговор није требало да се додели узимајући у обзир озбиљну повреду обавеза из Уговора о функционисању Европске уније, Директиве 2014/24/EУ и Директиве 2014/25/EУ, која је утврђена пресудом Суда правде Европске уније, у складу са чланом 258. Уговора о функционисању Европске уније.

Одредбама чл. 36 – 47 Правилника о набавкама ближе је уређен је начин извршења и измене уговора о јавној набавци.

Одредбама члана 36 Правилника, уређено је да праћење извршења уговора из поступака јавних набавки и набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, врши Одељење за праћење реализације набавки и овлашћена лица из Сектора покретача.

Након закључења уговора, Одељење за праћење реализације набавки евидентира све податке, кроз табелу Реализације јавних набавки за текућу годину, у смисли утрошка финансијских средстава дефинисаним закљученим уговорима (конто, предмет набавке, назив и седиште добављача, датум и број уговора, рок важења уговора, вредност уговора, релизоване вредности уговора на годишњем нивоу, нереализовани износ уговора, лица овлашћена за праћење реализације уговора).

Фонд може током трајања уговора о јавној набавци да у складу са одредбама Закона о јавним набавкама (чл. 156-161) да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке. У случају измене из чл. 157 и 158 Закона о јавним набавкама, Фонд је дужан да обавештење о измени уговора пошаље на објављивање на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана измене уговора.

Уговор о јавној набавци може да се измени без обзира на вредност измене, ако су измене биле предвиђене у документацији о набавци и уговору о јавној набавци на јасан, прецизан и недвосмислен начин, а које могу да укључе и одредбе о промени цене или опција. Уговорним одредбама не могу да се предвиде измене које би промениле природу уговора. Променом цене се не сматра усклађивање цене са унапред јасно дефинисаним параметрима у уговору о јавној набавци.

Одељење за праћење реализације набавки прати утрошак финансијских средстава сваког појединачног уговора путем евидентирања кроз одговарајућу апликацију (софтвер). Филијале прате утрошак финансијских средстава и достављају податке о истом Дирекцији Фонда на начин прописан Упутством о надлежности и начину реализације и плаћања трошкова филијала.

Подаци који су евидентирани на начин из претходног става, уносе се у групну табелу са називом: *Реализација Плана набавки* за текућу годину у смислу утрошка финансијских средстава дефинисаних закљученим уговорима.

У поступку ревизије утврђено је да су за све узроковане јавне набавке извршени расходи у складу са уговорима и одредбама Закона о јавним набавкама и Правилника о набавкама Фонда ПИО.

Фонд ПИО је за све узорковане јавне набавке у 2023. години извршио расходе у складу са закљученим уговорима и одредбама Закона о јавним набавкама и Правилника о набавкама Фонда ПИО.

2.5. Извештавање о јавним набавкама

Одредбама члана 181 Закона о јавним набавкама уређено је да Канцеларија за јавне набавке евидентира податке о поступцима јавних набавки и уговорима о јавним набавкама путем аутоматског прикупљања са Портала јавних набавки.

Канцеларија за јавне набавке може да затражи од наручиоца податке о сваком појединачном поступку јавне набавке или закљученом уговору, при чему је наручилац дужан да поступи по захтеву у најкраћем могућем року, а најкасније осам дана од пријема захтева.

Наручилац је дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из чл. 11-21 овог закона, и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона.

Податке из става 3 овог члана наручиоци збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.

У поступку ревизије је утврђено да је до 30. јануара 2024. године, Фонд ПИО објавио на Порталу јавних набавки извештај о спроведеним набавкама у 2023. години.

Фонд ПИО је на Порталу јавних набавки, у прописаном року евидентирао податке о вредности и врсти за спроведене јавне набавке у 2023. години.
--